

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 261.
1938. november 19., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny. Inreg. in Reg. Publ. Periódice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

II. Carol király és Mihai nagyvajda Brüsszelbe érkezett

Hódolattal ünnepli Belgium az Uralkodót. — Vasárnap érkezik Őfelsége Párisba

London. (Rador.) Őfelsége II. CAROL király hivatalos látogatása befejeződött és Románia királya utazását most már nem hivatalosan folytatja és kíséretében csak Ernest URDAREANU udvari miniszter, valamint két hadsegéde maradt. PETRESCU-COMNEN külügyminiszter, STARCEA báró főszertartásmester, FLONDOR báró udvari marsall és a kíséret többi tagjai egyenesen Bucurestibe térnek vissza.

Királyi búcsú a londoni Viktória-pályaudvaron

II. Carol király és Mihai nagyvajda pénteken délelőtt 10 óra 50 perckor elutaztak Londonból. A Buckingham-palotából három autón mentek a Viktória pályaudvarra. Az első autóban II. Carol király és VI. György angol király ültek.

A Buckingham-palotától a Viktória pályaudvarig vezető útvonalon hatalmas tömeg gyűlt össze és lelkesen üdvözölte az uralkodókat, akik mosolyogva köszönték meg az óvációt.

A Viktória pályaudvar zászlódszót öltött. A nerronon Halifax lord külügyminiszter, a kormány tagjai, számos angol előkelőség, a londoni román követség tagjai és a román kolónia tagjai jelentek meg, hogy búcsút vegyenek Őfelsége II. Carol királytól és Mihai nagyvajdától. Megjelentek az állomáson a Hohenzollern-hercegnők. Őfelsége II. Carol király unokahugai is. Az indulás idejének elérkeztekor

Őfelsége kezét szorított VI. György királlyal, majd pedig a jelenlévők tisztelgése mellett beszállt a vagonba. Ezt megelőzően, úgy

a király, mint Mihai nagyvajda megölelte a Hohenzollern-hercegnőket.

A királyi vendégekkel utazott el Comnen külügyminiszter és a kísérete is. Az uralkodót Doverig, illetve Calaisig elkísérik Grigorcea követ és Dimancescu sajtótanácsos is.

Az uralkodó Párisba vasárnap érkezik meg.

Londonból jelentik: Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda negyed egy órakerék el Dover és Calais felé utaztak. Mint Angliába érkezésében, Románia királya visszatéréseben is a Sikh hadihajón tette meg az utat.

Calaisból jelentik: A Sikh brit hadihajó, amelynek fedélzetén II. Carol király és Mihai nagyvajda átkelt a csatornán, egy óra 20 perckor érkezett meg Calaisba. A hajóról történt leszállása alkalmával Őfelségét Cesianu párisi román követ és Morin prefektus üdvözölte.

A felséges vendég és a trónörökös 240 órakerék különvonaton folytatta útját Brüsszel felé. A calais-i kikötőben a Bouclier nevű francia hadihajó legénysége tisztelgett az Uralkodó előtt.

VI. György angol király jövő év őszén Bucurestibe jön

London. György angol király a jövő év őszén viszonzozza Őfelsége londoni látogatását. Az angol uralkodó hadihajón teszi meg az utat Romániáig s visszatéréseben ki fog szállni Isztambulban is.

Brüsszel ünnepel

Brüsszelből jelentik: (Rador.) Pénteken 16 óra 52 perckor a királyi különvonat fogadására a belga határra érkezett RADULESCU-MEHEDINTI brüsszeli román követ. Ugyancsak vele utazott ASPREMONT, a belga királyi palota főkanclárja, akit Őfelsége II. Carol király belgiumi tartózkodása idejére a királyi vendég állandó szolgálatára rendelték. A belga fővárosba II. Carol király különvonata 18.55 perckor érkezett és az állomáson LIPÓT belga király és DE FLANDRA gróf fogadták. Őfelsége II. Carol királyt, Mihai nagyvajdát és a kíséretet a királyi palotában szállásolták el. Lipót király 20 órakerék diszvacsorát adott a királyi vendégek tiszteletére. A belga rádió-állomások 19.20 és 20 órakerék közvetítették II. Carol király ünnepeltetését. Carton de Wiart, a román-belga társaság elnöke és Radulescu-Mehedinti ugyancsak előadást tartottak a két nép és a két királyi dinasztia közötti kapcsolatokról. Szombaton 8.05 órakerék az Uralkodó és kísérete Liegebe utazik különvonaton, ahol meglátogatják a fegyvergyárakat. Az Uralkodó reggel 9.10 órakerék érkezik Liegebe, ahol ünnepélyes fogadtatást készítettek elő. A fegyvergyárak látogatása másfél óráig tart. Őfelsége II. Carol király különvonata már 12.50 órakerék visszatér Brüsszelbe, ahol Lipót király dezsönét ad tiszteletére. A dezsönére számtalan románbarát előkelőség hivatalos. A dezsöné után Őfelsége II. Carol kihallgatáson fogad néhány belga előkelőséget. Szombaton 16.10 órakerék kivételosen ünnepélyes keretek között búcsúztatják el a déli állomáson a távozó II. Carol királyt és kíséretét.

A brüsszeli jelentések beszámolnak arról is, hogy Spaak miniszterelnök nagyhatású beszédet mondott a román uralkodó látogatása alkalmából:

— Őfelsége II. Carol király — mondotta — jelenleg az országunk területén tartózkodik. Boldog vagyok, hogy ezt az alkalmat megragadhatom, hogy a legmélyebb rokonszenvet nyilváníthassam a román népnek. Románia és Belgium egyesültek a célkitűzéseikben: a béke egy alkotó munka keretében. Kívánom, hogy ezek a kapcsolatok megerősödjének, úgy kulturális, mint gazdasági téren.

A Rador jelentése szerint valamennyi belga lap hosszú cikkekben számol be a legnagyobb részletességgel Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda londoni látogatásáról és megállapítja, hogy a fogadtatás különleges melegséggel és fényvel történt. A sajtó a látogatáshoz azt a magyarázatot fűzi, hogy Őfelsége II. Carol király a nemzetközi béke biztosítása céljából utazott Londonba. Románia uralkodóját úgy mutatják be a belga lapok, mint egy új Középeurópa megteremtőjét. A Nation Belge úgy méltatja Románia uralkodóját, mint aki kitűnő gazdasági érzékkel bír. Az uralkodó brüsszeli látogatása magánjellegű lesz, a belga főváros azonban lázas sietséggel készülődik a fogadtatásra, mert a nép ugyanolyan elragadtatással várja a felséges vendégeket, mint ahogyan ez Londonban történt.

Halifax lord és Petrescu-Comnen tanácskozásai

Itt írjuk meg, ugyancsak a Rador jelentése nyomán, hogy Grigorcea londoni román követ csütörtökön délelőtt a Belgrave Squaren levő román követségi palotában dezsönét adott Petrescu-Comnen külügyminiszter tiszteletére és ez alkalommal itt gyűltek össze az angol külügyminiszterium és a kereskedelmi miniszterium vezető tagjai. Résztvett a dezsönén lord Halifax külügyminiszter, Butler külügyi államtitkár, Sir Oliver Stanley kereskedelmi miniszter, Sir Alexandre Cadogan külügyminiszteriumi vezérigazgató és még sok angol személynég. Románia részéről ott voltak Starcea báró, a királyi udvar főszertartásmestere, Cesianu külügyminiszteriumi kabinetigazgató, Flondor báró udvari marsall, valamint a román követség tagjai. Florescu tanácsos, Starcea vezértitkár. A sajtó részéről Dimancescu igazgató és Bianu gazdasági tanácsos jelentek meg.

Csütörtök este a brit külügyi hivatal rendezett díszbenedet II. Carol király és VI. György angol király tiszteletére.

Comnen külügyminiszter tegnap folytatta tanácskozásait az angol államférfiakkal és a Foreign Officeban újabb megbeszélés volt lord Halifax és Petrescu-Comnen között. Ez a megbeszélés hosszabb időn keresztül tartott. (Rador.)

Az olasz sajtó szerint gazdasági és pénzügyi természetűek voltak a londoni megbeszélések

Az olasz lapok részletes ismertetéseket és képeket közölnek a londoni eseményekről. Leközlök a fogadtatások alkalmával elhangzott beszédeket. Az olasz sajtó szerint a megbeszélések leginkább pénzügyi és gazdasági természetűek, természetesen azonban, hogy azoknak politikai oldala is van. Kiemelik az angol saj-

tóban megjelent rendkívül megleghangú cikkeket és az egész utazás nagy fontosságát. A legnagyobb tisztelet és megbecsülés hangján írta Őfelsége II. Carol király személyiségéről. Az olasz sajtó tovább folytatja cikksorozatát, amelyben beszámol azokról a kivételes ünnepekről, amelyekben II. Carol királyt és Mihai nagyvadját Londonban részesítették. A lapok nagy meglepedéssel vették tudomásul az angol sajtó hódolatteljes állásfoglalását a londoni látogatással kapcsolatban. Leközlök Őfelsége II. Carol király beszédeit és megá-

lapítják, hogy milyen kitünő angol kiejtéssel mondotta el azokat és leírják a 800 meghívott vendég lelkesedését. Az olasz lapok egyöntetű megállapítása szerint Románia uralkodójának londoni látogatása azzal az eredménnyel fog járni, hogy Anglia és Románia között a legszorosabb gazdasági összeköttetés jön létre.

Hasonlóképpen ír a lengyel sajtó is, ugyan csak hangsúlyozva a megbeszélések fontosságát, méltatva azt a rendkívüli szerepet, amelyet Románia tölt be Délkelet-Európában.

A Liberté méltató cikke

Párisból jelentik: Őfelsége II. Carol király londoni látogatását hosszú cikkben méltatja a Liberté című francia lap és a cikkíró: különösen II. Carol király beszédeit méltatta.

„A legnagyobb érdeklődéssel kell figyelniünk — írja a Liberté — azokat a formákat, amelyeket Őfelsége Románia királyaként használ, aki nemcsak gazdasági együttműködésről beszélt, de megemlékezett a komoly és a való helyzetnek megfelelő egyensúly szükségességéről is és hangsúlyozta a tökéletes politikai függetlenség nélkülözhetetlen voltát.”

Kiemeli a lap, hogy a brit uralkodó pár a jövőben visszaadja II. Carol király látogatását, hogy senkise ringassa magát kétségekbe az elhangzott kijelentések magyarázatát illetően. Románia politikai vonalvezetése, amelyre nagy hatást gyakorol az Uralkodó, megérvézik a Londonban hangsúlyozott tájékozódással. A román politika alapvető irányzatát a következőkben foglalhatjuk össze — állapítja meg a Liberté cikkírója:

Először jó fellegyszerzés, az ország politikai függetlenségének biztosítására, ezzel párhuzamosan pedig gazdasági és pénzügyi együttműködés, amelynek célja ugyancsak a politikai függetlenség biztosítása és végül gazdasági prosperitás. Ez a politika határozottan a béke érdekeit szolgálja, abban az értelemben, ahogyan ezt Chamberlain miniszterelnök értelmezi. Nem óhajt ellenséges magatartást tanúsítani egyetlen európai hatalmi csoport iránt sem. Nem választja az eszmei kereszties háborút, de a bekerítés politikáját sem. Ami a kisebbségi kérdést, elsősorban a magyarságot illeti és a határok tiszteletben tartására vonatkozóan Rumresteri teljesen elhatározott álláspontot foglal el helyzetének megvédésére. Egyébként a közelmúltban kielégítő kisebbségi alkotmányt szerkesztettek az országban élő népcsoportok számára. Őfelsége II. Carol király tevékeny irányító szerepe az ország ügyeinek vezetésében biztosítja a folytonosságot.

A bucuresti-i sajtó mérlege a londoni tárgyalások eredményéről

A Viltorul mai száma cikket közöl a következő címmel: „A londoni tanácskozások fényes eredménye”. A cikkben a lap többek között az alábbiakat írja:

— „Már most meg lehet állapítani az Uralkodó angliai látogatásának gazdag eredményeit. Angliában, amely mindig mélyszélesen monarchikus tradicionalista és demokratikus volt, az uralkodó a közvélemény széles néprétegének rokonszenvét és csodálatát nyerte meg. Ennek a látogatásnak eredményeképpen Románia ma az angolok érdeklődésének homlokterében áll. Az ország presztízse és tekintélye jelentősen emelkedett. Románia erkölcsi és anyagi lehetőségei előtt Angliában megnyílt az út. Nem kell itt külön megemlíteni, hogy Angliában a közvélemény és a City véleménye döntő a politikában és főleg a gazdasági és pénzügyi kérdésekben. A látogatás nyomán pedig éppen ez a két tényező nyerte a legjobb benyomásokat az uralkodó személyéről, valamint azoknak a politikai és gazdasági eszméknek nyomán, amelyek a Guildhallban elmondott beszédében oly nemes módon kifejezett. Nem fér kétség hozzá, hogy Anglia, amelyet szoros kapcsolatok fűznek Franciaországhoz, Európa délkeleti részében politikai és gazdasági tevékenységét a francia kormánnyal teljes összhangban fejti ki. Ezért Őfelsége II. Carol király közeli párisi látogatását angol körökben annál nagyobb meglepedéssel fogadják, mert ez röviddel megelőző Chamberlain és Halifax párisi utját. A román politika uralkodó eszméjét Őfelsége II. Carol király röviden a következőképpen fejezte ki: Konzolidáció és békés együttműködés gazdasági alapokon. Ez az eszme egyébként ma inkább, mint bármikor Nagybritannia politikájának is vezérfonalát képezi.

A Seara című lap jólértesült helyről nyert jelentése szerint Őfelsége II. Carol király Londonból való felutazása előtt romániai hivatalos látogatásra hívta meg az angol uralkodó párt. A meghívást VI. György és Erzsébet királyné örömmel elfogadták. A látogatásra előreláthatólag az angol uralkodópár kanadai utja előtt kerül sor. A tervek szerint az angol király és a királyné először Brüsszelt, majd pedig Bucurestit és végül Ankarát látogatják meg.

Londoni jelentés szerint csütörtökön Őfelsége II. Carol királyt, a Buckingham-palotában meg-

Őfelsége II. Carol király, Mihai nagyvajda és a kíséret Brüsszelbe, Párisba és Sigmaringenbe utaztak. A Rador jelentése szerint Őfelsége II. Carol király és kísérete mindenütt egy-két napig marad. Az országba való visszatérés alkalmával ugy az országban, mint a fővárosban nagyszabású fogadtatást készítenek elő. Őfelsége II. Carol királynak azon sikeres fáradozásáért, melyet az uralkodó Londonban a magasabb román érdekek védelmében kifejtett. Amerre csak az udvari vonat halad, virágos várja a lakosság részéről Románia uralkodóját, Bucurestiben Dombrovski, a főváros főpolgármestere felhívást intéz Bucuresti népéhez, hogy minél őszintebben adjanak kifejezést elismerésüknek és hódolatkának. A moszsoviai pályaudvartól a Calea Victoriei lenv királyi palotáig az országörök, a tanulóifúság és a kultúregyesületek sorakoznak fel-

Kilencezere emeli az USA hadirepülőgépeinek számát

London, Washingtonból érkező jelentés szerint Johnston, az Egyesült-Államok hadügyi államtitkára Bostonban ma beszédet tartott, amelynek során bejelentette, hogy Roosevelt elnök kérni fogja a törvényhozástól,

hogy az Egyesült-Államok hadirepülőgépeinek számát legalább 9280-ra emeljék fel.

Erre azért van szükség, mert az európai hatalmak azzal fenyegetik Amerikát, hogy erősebb légihaderőt létesítsenek az Egyesült-Államoknál. Kérni fogják a szárazföldi haderő létszámának a felemelését is.

Cseh bányászok tüntetése egy lengyelországi bányában

Prága. (Rador.) A Havas ügynökség jelenti: Ötszázötven csehszlovák bányász tegnap Peterwaldeban leszállt a tárnába és kijelentették, hogy mindaddig nem térnek vissza, amíg a bányát vissza nem adják Csehszlovákiának. A bányászok feleségei összegyűltek az igazgatósági épületek előtt és követelték, hogy a bányát adják vissza Csehszlovákiának. A lengyel csapatok szétszórta a tüntetőket.

Varsó. (Rador.) A Pat ügynökség a lengvelsziléziai Peterwaldeban történt incidensről azt közli, hogy sok cseh bányász lent maradt a tárnákban és követelték a bányának Csehszlovákiához való visszacsatolását. A lengyel távirati ügynökség megállapítása szerint kom-

munista agitátorok befolyására vezethető vissza a cseh bányászok magatartása.

CORSO 8 méter helyárak, 6, 7.15, 9.15. Tel. 20-65.

Robert Taylor és Maureen O'Sullivan
vigjátékszenzációja:

Az oxfordi diák

Jön: Rövidesen. Jön:

Nevetés, végkimerülés:

A vetélytársak

(Nasz a borzók csatán)

Victor Mac Laglen,

Brian Donlevy és Louise Hovick.

Beck külügyminiszter konszolidálja

a lengyel-francia viszonyt

Varsóból jelenti a „Semnalul”: Lengyel diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Beck külügyminiszter minél gyorsabban konszolidálni akarja a francia-lengyel viszonyt.

Lucasieviçi lengyel követ utasítást kapott, hogy közölje Bonnet külügyminiszterrel, hogy a lengyel kormány kész a legszorosabb együttműködésre Franciaországgal, úgy katonai, mint politikai téren.

A „Semnalul” című lap úgy tudja, hogy Bonnet külügyminiszter megkérte a lengyel követ, intervenáljon Bucurestiben, hogy evezzen bele Románia a lengyel-magyar közös határba és alkossanak erős németellenes frontot Közép-Európában.

— Ugy hírlik — fejezi be cikkét a „Semnalul” — hogy a lengyel külügyminiszter Jugoszlávia és Olaszország beiegyvezését is bírja ennek a tervnek a végrehajtásához.

Hatalmas győzelmet arattak a spanyol nemzetiek

Saragossából jelentik: A Havas iroda tudósítójának jelentése szerint az Ebro-menti csatában, amely tulajdonképpen az első szabályszerű csatája volt a spanyol polgárháborúnak és amelyben több mint százezer ember veszett el, a hadfelszerelés legnagyobb része is elbuzult.

A tizenöt nemi elbeseredett bil-delem a nemzetiek javára dönt el.

Ennek az óriási csatának mérlegét egyelőre még nehéz megvonni. A nemzeti nagyvezérkar jelentése szerint

a katalán hadsereg ha nem is nuszult el teljesen, de ujjabb ütközetre már nem vállalkozhatik.

A nemzetiek veszteségét harmincezer emberre, vagyis három divízióra becsülik. Ami a köztársasági hadsereg újjászervezését illeti, ez teljesen lehetetlennek látszik, míg a nemzeti hadsereg újjászervezésére három héten belül sor kerülhet.

Franco tábornok győzött, mert gazdagabb volt.

Ezer ágyúval, négyszáz bombavetőrenülőgéppel, municiótartalékokkal, jól felszerelt és jól táplált katonasággal rendelkezett. Főcélja az volt, hogy az ellenség egyik hadseregét megsemmisítse (R)

Ciano gróf csak decemberben utazik Londonba

Róma. Hír szerint Mussolini Bruno, a Duce fiatalabb fia és Mussolini Vittorio hamarosan Angliába látogat el filmgyártási ügyekben.

Azokat a híreket, hogy Ciano gróf olasz külügyminiszter meghívást kapott volna Londonba, angol körökben nem hajlandók sem megerősíteni, sem pedig cáfolni. Az olasz külügyminiszter londoni látogatását valószínűnek tartják, de hangsúlyozzák, hogy a hír kissé korai, mert Ciano gróf valószínűleg csak december elején utazik el az angol fővárosba.

Mi a vágyunk a NIVEA-t kedveljük

mert az édeskes fogpaszták hatása nem kielégítő. Nekünk NIVEA-fogpaszta kell, amely friss illatával eltünteti a kellemetlen szájszagot és azt az üdítő hatást nyújtja, melyet keresünk.

NIVEA

FOGPASZTA SZÁJVIZ

Németország visszarendelte washingtoni nagykövétét

Sürgős jelentéstétel végett utazik Berlinbe a diplomata — Herschel Grünspan előélete után érdeklődnek a német igazságügyi hatóságok

Berlin. A német távirati iroda a következőket jelenti: Hans Dieckhoffot, Németország amerikai nagykövétét visszahívták Berlinbe tanácskozás céljából. Dieckhoff részletes jelentést tesz a külügyminiszternek az amerikai közvéleményről, valamint azon magatartásról, amelyet az amerikai közvélemény a kizárólag német ügynek tekintett kérdésekkel szemben tanúsít. Ez a magatartás Rooseveltnél elnök és más hivatalos személyiségek nyilatkozatai révén is kifejezésre jutott.

Ugyancsak a német távirati iroda jelenti, hogy a kedvező gazdasági hírek ellenére, a tőzsde mai ülésén is tartott a részvények esése.

Bár csak néhány ezer részvény eladására történt ajánlat, ez mégis további esést vont maga után. Az üzletkötések hiánya miatt egyes értékeket nem is jegyezték. A birodalmi kölcsön kötvényeinek árfolyama 135-re esett. Az angol fontot 11.775, a dollárt 2.4965, a frankot 6.585 árfolyamon jegyezték.

A Németországból menekülő zsidók ügye

Páris. A francia kormány kimondta, hogy nem fogadhat be már nagyobb számú zsidó menekültet, viszont Bonnet külügyminiszter Guatemala párisi követét arra akarja rábírni, hogy nagyobb számú menekültet fogadjon be.

Washington. Pekins asszony, az Egyesült-Államok munkaügyi minisztere, az újságírók előtt kijelentette, hogy törvényjavaslatot dolgozott ki, amely szerint jövőre az Egyesült-Államokban

81.000 emigráns telepedhetik le.

Brüsszel. Az igazságügyminiszter a kamarában közölte, hogy a hatóságok egyelőre felfüggesztették azt a régebben kiadott rendeletet, melynek értelmében a Belgium határára érkező németországi menekülteket nem szabad befogadni. Az újabb intézkedés addig marad érvényben, amíg nem állanak elő zavarok a tömeges bevándorlás miatt.

Elitették, mert kirabolta egy zsidó lakást

Nürnberg. Az itteni esküdtbíró másfél évi börtönre ítélte Klein Joachim 21 éves fiatalembert, mert a legutóbbi zsidó-ellenes megtorlások során kirabolta egy zsidó lakását.

Németország állítólag kikéri Grünspannt

Páris. Von Rath gyilkosának letartóztatásban lévő nagybátyját és nagynénjét a vizsgálóbíró ma kihallgatta. Elmondották, hogy a merénylet állandóan anyagilag támogatták. A legutóbb 200 frankot adtak neki és valószínűleg ebből vásárolta magának a revolvert.

Németország különben ki akarja kérni Herschel Grünspannt Franciaországtól, hogy Németországban itélkezhesse. A meggyilkolt diplomata szülei, mint magánvádlók lépnek fel a perben. A német igazságügyi hatóságok már is érintkezésbe léptek a francia igazságügyminiszterrel és pontos adatokat kértek arra nézve, hogy a gyilkos milyen újságokat, könyveket olvasott s vajon milyen szervezet adott neki pénzt.

Békésen kíván élni Németországgal a Sirovy-kormány

Prága. Az új csehszlovák köztársaság első parlamentje tegnap ült össze első ízben. A miniszterek padosorában Sirovy miniszterelnök, Tiso József szlovák miniszterelnök foglaltak helyet a kormány többi tagjaival.

Sirovy miniszterelnök felolvasta a kormány nyilatkozatát, amely utal arra, hogy Csehszlovákia békében kíván élni összes szomszédjaival, különösen pedig Németországgal. Hálával és meghatottsággal nyugtázza az irányában különös rokonszenvet tanúsító megnyilvánulásokat, melyek Románia és Jugoszlávia részéről érkeztek és a két állam barátságát igazolják. A kormány olyképpen kíván munkálkodni, hogy

a nemzetiségi kérdés ne adjon több alkalmat a surlódásokra Középeurópában.

Amikor az új kormány átvette az ország ügyeinek intézését, az országot súlyos helyzetben találta. Köszönetet mond a hadseregnek, a rendőrségnek és az egész nemzetnek, hogy a súlyos órákban kötelességét teljesítette. Felhívást intéz a lakossághoz, amelyet arra kér, hogy támogassa a kormányt nehéz feladatának teljesítésében.

Prága. A csehszlovák képviselőházban pén-

teken felhatalmazási javaslatot nyújtottak be, arra vonatkozólag, hogy az államélet ügyeit a köztársasági elnök és a kormány egyenlő részben intézhesse. A kormány az alkotmány-módosításig bármilyen intézkedést foganatosíthat, azzal a feltétellel, hogy azokat a leendő köztársasági elnök majd utólag ratifikálja.

Ezután megszavazták az alkotmány-törvényt, amely

önkormányzatot biztosít Szlovákia és Kárpátalja Ukrajna részére,

a végleges alkotmány megszavazásáig.

A parlamentet a jövő héten újból összehívják a köztársasági elnök megválasztására. A miniszterelnök ezután

az összes nemzeti erők összefogását kérte.

A miniszterelnök ezután átment a szenátusba, ahol újból felolvasta a kormány nyilatkozatát.

Prágából jelentik: A Havas iroda jelentése szerint a Kárpátalja autonómiájára vonatkozó alkotmány-törvényt a prágai parlament a szlovák autonómiáról szóló törvénnyel együtt ratifikálja. Az alkotmánytörvény kimondja, hogy a ruthének

jószántukból csatlakoztak a csehszlovák köztársasághoz és számukra a legteljesebb autonómiát biztosítják. Mindazokat a jogokat, amelyeket a szlovákok élveznek, a ruszinokra is kiterjesztik s Kárpátalját a jövőben Kárpátukrajnának nevezik. Kárpátukrajna külön kormánnyal rendelkezik majd, amelynek három tagja lesz. (R.)

Hitlerrel, Göringgel és Keitel tábornokkal tárgyal Pirov délafrikai miniszter

Párisból jelentik: A francia Afrika-bizottság hivatalos közleményt adott ki, amelynek értelmében teljes egészében magáévá teszi Daladiernek azt a kijelentését, hogy Franciaország — birodalom.

Tul Franciaország kontinentális határain, az országnak széles biztonsági zónára van szüksége a gyarmati vidékeken épügy mint a kontinensen.

Ezen a biztonsági zónán belül nagyrészt Franciaország jövője és ezért ezt a zónát érintetlenné tekintik. A bizottság tudomásul veszi a kormánynak azon elhatározását, hogy megőrzi a francia gyarmati birodalmat abban a formában, ahogyan azt a világháború végén megalakították.

Berlinből jelentik: Pirov, a délafrikai köztársaság nemzetvédelmi és gazdasági minisztere Berchtesgadenben találkozik Hitler birodalmi vezérrel. A délafrikai miniszter ebéden vendége lesz a kancellárnak, majd meglátogatja Münchent, ahonnan tovább utazik Berlinbe és itt találkozni fog Ribbentropmal, Göringgel és Keitel tábornokkal, a német nagyvezérkár főnökével. (R.)

Az új bolgár miniszterelnök főcélja a Balkán békéjének biztosítása

Szófia. (Rador.) Kioseivanoff miniszterelnök a parlament tegnapi ülésén beszámolt az általános politikai helyzetéről. Hangsúlyozta azt, hogy főcélja a Balkán békéjének biztosítása és kifejtése. Jugoszláviával és Törökországgal a baráti viszony biztosítva van és Romániával, valamint Görögországgal szemben fennálló függő kérdések rendezésére is minden erőfeszítést megtesz, hogy a legbarátságosabb összeköttetés létesülhessen.

Szabadelvű választási győzelem Angliában

London. A szabadelvű Wernon Bartlettet több mint kétezer szavazattöbbséggel megválasztották Ibridgewater kerület képviselőjévé, a konzervatív Amoryval szemben. A választás eredménye politikai körökben nagy feltűnést keltett, mert az utolsó pillanatig a konzervatív jelölt biztos győzelme számított.

URANIA premiermozgó

Tel. 12-39

A 14-es futár

Bécs—Budapest—Pétervár

Luise Rainer, William Powell, Maureen O'Sullivan, Robert Young.

Metro hirdató: Anglia—Európa válogatott. 3-kor mérsk. hely. 5, 7.15, 9.15.

NAPIRENDEN: A HALÁLBÜNTETÉS

Az angol törvényhozás tehát öt esztendő pró-baidőre felfüggesztette a halálbüntetést. Angliában öt évig nem oltja ki állami ítéletvégrehajtó még a legelvetemedettebb tömeggyilkos életét sem, mert így ítéltek helyesnek a törvényhozó honatyák. Kísérletnek szánták ezt az újítást, kísérletnek a jobb és célszerűbb igazságszolgáltatás érdekében s így még nincs helye tárgyilagos bírálatnak, mert hiszen csak az eredmény mutatja meg, vajjon célszerű volt az újítás, vagy sem. De magáról a kísérlet tényéről el kell mondanunk egyet-mást, mert van ebben a kísérletben valami korszerűtlen és éppen ezért biztató, valami ünneppélyesen komoly, egészen úgy, mintha nem is a XX. század harmincas éveiben indították volna utjára.

Más kísérletekhez edződtünk jobban, olyan kísérletekhez, amelyekben a földi mértékkel ártatlannak mondható emberek élete sem sokat számít. Kőrülöttünk, szerző a kulturvilágban, kísérletekkel gyógyítgatják a társadalmat és ezekhez még a receptet is vérről írják. Ki gondol ilyenkor, ilyen körülmények között a halálos büntetésre és arra, hogy nincs tökéletes bűn, mert ez már betegség és a betegséget gyógyítani kell. Régebben, néhány évtizeddel ezelőtt még ráérték ilyesmirel fe-csegni az emberek, de ma, amikor a megvalósítá-sok és tettek korát éljük, lehet-e helye ilyen elméleti vitának, vagy éppen kísérletezésnek s gondolhatunk-e a bűnös emberek életének kiméltetésére?

Ugyátszik, igen. Az angol törvényhozás ki-nyilvánította a véleményét, hogy a hadfelszerelés, a légvédelem, a gázháború elhárításának és hadi-hajóépítés szédítő iramában helyet kell szoríta-nunk a finomabb árnyalatoknak, az elméleti kér-déseknek is. Most, amikor már csaknem végzete-sen elkáprázott a szemünk és megsüketült a fülünk, mert emberi közösségünkben urra lett, — hogy Huxley szavaival éljünk, — a „karmokkal, csőrök-kel és szarvakkal folyó állandó harc.“ Valami keserű meghunyászkodás érezhető a gondolat szakadozott arcvonala, lemondó meghunyászkodás. Tu-domásul vesszük, hogy társadalmunk fejlődésének irányvonalát a nyers erő és a félelem, tépelődés nélküli tettrekészség szabja meg és már szinte szibaditán menetel az egész világ az általános, elfo-gadott és fényjelzett közös gondolkodás meghatá-rozott ütemére.

Pedig az igazság mégis az, hogy ez a mai révület lehet átmenet, lehet állapot, de az emberi fejlődéstörvények szerint nem lehet végcél, mint ahogyan nem is jelenti a haladást. Az emberiség nem nélkülözheti a kétségekkel viaskodó gondol-kodókat akik nem dzsungeltörvénybe illő karmok-kal, agyarakkal, nem a tíz köröm gyilkos érvelé-sével harcolnak a fejlődésért, haladásért, az em-beriség szolgálatában. Hiszen a természetes kivá-lasztódás nyersen alkalmazott törvényei szerint az emberi fajnak nemcsak fejlődnie, de kialakulnia sem lett volna szabad a továbbjutás kiméletlen cenzurája miatt. De a dzsungeltörvény sem kizáró-lag az állati nyers erő önkényesen uralt hadiösvé-nye. Az ügyesség, mozgékonyosság, találékonyosság már itt is érvényesül, mint a fejlődés szülőtte. Amint az üldöző oroszán veszélye sem az antilop-faj kivészésére, vagy az antilopok testi megerősö-désére vezetett, hogy egyetlen ellenfélként álljon szembe üldözővel, ugyanúgy az emberi fejlődés utjai is eltérnek a nyers erő, csordacré-nyek, karmok, agyarak és szarvak törvényeitől.

Mindennek pedig igen sok köze van a londoni törvényhozók döntéséhez, hogy öt évig nem hajta-nak végre halálos ítéletet Angliában. Sok köze van éppen azért, mert látszatra teljesen idegen társa-dalmi életünk eseményeitől ez a határozat, amelyet — igen jellemzően — néhány fegyverkezéssel és hasonló kérdésekkel tüzdelt külpolitikai vita kö-zött szavazott meg az angol alsóház. Nem esik a nagy elhatározások vonalába, nem dönti el orszá-gok, földterületek, tömegek sorsát. Nem vonatko-zik, csupán a bűnösök kis töredékére. Mégis akad-tak emberek, akik időt szakítottak a tömeghalállal fenyegető nagy, világrengető kérdések között is arra, hogy megvizsgálják, tanulmányozzák ezt az elméleti problémát, amely akörül fordul meg, vaj-jon javító, társadalomnevelő hatása, célja és ér-telme van-e a halálos ítéletnek és, hogy emberi szempontból — ó, sokszor kigunyolt, lekicsinyelt, szempont, — jogos és indokolt-e a halálos ítélet?

Fegyverek dörognék, hogy örökre elnémissák a falmellé állított emberekben azt a más véle-ményt, amelyet az éppen uralmon lévő rendszer nem helyesel. Fejek hullanak le, nyakcsigolyák tör-nek el világszerre, mert az emberi akarat messze elrugaszzkodott a gondolkodás mocsarasnak bé-lyegzett kerülő utjaitól. A minden vonalon meg-nyilvánuló erőszakra kényszerítő erőszakkal vála-szol a megtámadott és holnap a támadó védelmezi

a megszerzett hatalmat hasonló eszközökkel. Az erőszak erőszakot szül s az erőszakot dicsőítik ezen a vergődő világon, a legkülönbözőbb elneve-zések alatt.

Ez az a légkör, amelyben az angol parlament, ha néhány nagyon fontos, nagyon fenyegető problé-ma közé iktatva is, de megszavazott egy kísérle-

tet, amelynek semmi köze sincs a korszerű kísér-letekhez. Bár célja, eszköze, eleme és anyaga en-nek is, annak is az emberi élet. Vajjon mit hoz még az az öt próbaesztendő, amelynek során a halálos ítélet fenntartása, vagy megszüntetése dől el Angliában...?

BALLA KAROLY

A világ leghíresebb filmírónője beszél Nobel-díjáról Pearl Buck nem akarta elhinni a nagy kitüntetését

Először történt, hogy az irodalmi Nobel-díjat olyan íróra kapták, aki elsősorban filmíró-vel tette híressé világszerre a nevét. Pearl Buck, az Édes anyaföld és más hírneves regé-nyek szerzője, népszerűségét főképpen annak köszönheti, hogy minden művét filmre vitték és ezek általános sikert arattak.

Newyorkban értesült a nagy újságról. Egy hírlapíró „tört be“ lakására a nagy ese-ménnyel:

— Megkapta a Nobel-díjat.

— Ugyan kérem, ne ugrassanak ilyes-mivel.

— Táviratot kaptunk, ezenkívül a rádió is bemondta.

A népszerű író nő nevéfett:

— Nem jelent semmit! A rádiótól is lehet néha kacsát hallani.

Izgatott ellenőrző telefonálások következ-

tek. Kiderült, hogy a hír valóban igaz. Pearl Buck alig tudott felocsudni a meglepetéstől.

Regényes élete-történetét sokszor mondot-ták el, amióta a kitüntetés megkapta. Ő maga így mesélte el az életét:

— Nem akarom magamat fiatalítani. 1882-ben születtem, tehát 56 esztendő vagyok. Tu-dom, hogy sokkal kevesebbnek nézek ki, ezért merem ezt mondani. Kinában születtem és tíz-zenhét esztendőskoromban láttam meg először Amerikát. A háborúban mentem férjhez, John Lusing Buck misszionáriushoz, akinek a nevét a könyveim is viselik. Két gyermekünk van. Négy esztendővel ezelőtt váltam el az uram-tól, mégpedig Reróban és egy óra múlva ismét férjhez mentem Richard J. Walsh kladóhoz.

Elmondotta még az író nő, hogy a jövő hé-ten Európába indul és december 10-én veszi át Stockholmban az irodalmi díjat.

SVETTERT pullovert, costumeót reklámárban **Bogyó** nál, str. Kmenc 1.
pár napig nagyon olcsón vásárolhat

Thin közlegény elmondia,

hogyan választotta ki a francia „ismeretlen katonát“

Párisból jelentik: Tizennyolc esztendővel ezelőtt határozta el a francia kormány, hogy Páris-ban, Napoleon diadalve alatt eltemetteti a világ-háború egy ismeretlen katonáját. A szép gondolatot azóta sok helyen követték.

1920. november 10-én választották ki Verdun-ban azt a halott katonát, akinek

a világháború minden hőst kellett képviselnie.

Nem miniszter vagy tábornok választotta ki, hanem egy egyszerű közkatona, Auguste Thin gyalogos. A Vu francia hetilap munkatársa most ezzel az Auguste Thin-nel érdekes, drámai beszélgetést folytatott 1920. november 10-ének ün-nepélyes nagy eseményéről.

Thin a háború után egy nagy áruház nogen-sur-marne-i fiókjának üzletvezetője lett, de most megint egyenruhát öltött, a szeptemberi mozgósításkor őt is behívták s csak néhány nap múlva szerel le.

1920-ban a kormány úgy határozott, hogy az ismeretlen hős kiválasztásának ceremóniáját Verdunban, abban az erődben tartásák meg, mely mindvégig ellenállott az ellenséges támadásnak. A verduni citadella egyik egyszerű kazamatáját alakították át kápolnává, gyönyörűen feldíszítették zászlókkal és virágokkal.

Nyolc koporsót állítottak sorba a kazamatá-ban.

Nyolc ismeretlen francia katona hamvai fe-küdtek a koporsókban.

Nyolc harctérről hozták őket, Lotharingiából, a Champagneból, Chamin des Damesből, az Ite-de-Franceból, a Somme mellől, Artoisból, Flandriából és Verdun közeléből.

E nyolc koporsó közül kellett egyet kiválasz-tani Auguste Thin közkatonának.

A ceremóniát André Maginot hadügyminiszter, a később nevével elnevezett híres keleti erődvonál alkotója vezette.

S most adjuk át a szót Auguste Thinnek:

— Egy órával a ceremónia előtt magához hívatott Plande ezredes és így szólt hozzám:

— Thin, maga fogja a citadellában kijelölni az ismeretlen katonát. Öltözzék át diszgyenruhá-ba!

Thin felöltötte kék diszgyenruháját és dél-után 4 órakor beiment a kápolnába átalakított kazamatába. Ott várakozott már Boichut tábor-nok, katonai kormányzó, Ginisty verduni püspök

s több magasrangú katona. Néhány perc múlva megérkezett Maginot hadügyminiszter is. Megkér-dezte Lespinasse őrnagytól,

melyik az a közkatona, akinek az ismeretlen hőst ki kell jelölnie.

Az őrnagy a miniszter elé léptette Thint. Maginot így szólt hozzá:

— Katona, ime egy csokor virág, melyet a verduni harctéren szedtek, a hazáért elesett hősök sírjai között. Helyezze a nyolc koporsó egyikére. Akit kijelöl, az lesz a Diadalv alatt nyugvó Isme-retlen Katona, akit egész Franciaország fog sír-helyére kísérni.

És egy csokor székfűt adott át a hadügymi-niszter a közkatonának.

— Reszkető kézzel vettem át — mondja Thin. — Minden elhomályosult előttem, nem láttam sem-mit... Még mialatt átöltöztem, folyton azon gondolkodtam, melyiket válasszam a nyolc közül. Hiszen mind a nyolc Franciaországért esett el, mind a nyolc frontharcos bajtársam volt,

mindegyik megérdemelné,

hogy másfélmillió hősi halottunkat képviselje. Mi-akor aztán a sapkámat is a fejemre tettem, egysze-rű gondolatom támadt. Így gondolkodtam: a ható-dik hadtesthez tartozom. Ezredem száma 132 s ha e számjegyet összeadom, szintén hatot kapok. Elhatároztam, hogy

a hatodik koporsót

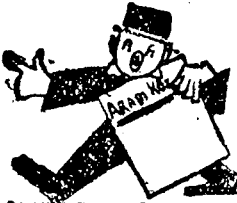
fogom választani. A csokorral a kezemben végig-haladtam mind a nyolc koporsó előtt, aztán visz-szamentem a helyemre, majd újra elindultam, hir-telen megálltam a hatodik koporsó előtt, ráhelyez-tem a csokrot s vigyázz!-állításba merevedtem...

Boichut tábornok vezényelt, megszólaltak a dobok és a harsonák. Az ismeretlen Katona kivá-lasztásának ceremóniája végetért.

Mi és vasárnap kétszer

**Légy enyém,
mint régen**

Erdélyi Mihály nagylágere

HIREK

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Égész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 || Egy hónapra 70

Kijózanító gép

Newyorkból jelentik: Az 1939-es newyorki világkiállításon J. Hogue dr. által feltalált „kijózanító készülék”-et szerelnék fel, amelynek segítségével a leg súlyosabb ittasság következményeitől is meg lehet szabadulni, beleértve a szesz élvezését követő felgörcsöt és egyéb utóhatásokat. A „beteg” a készülékben kilencven százalék levegőből és tíz százalék széndioxidból álló keveréket lélegzik be, amitől még holtreszeg személyek is szinjózanon és oly frissen és pihenten hagyják el a fülkét, mintha tizenkét órát aludtak volna. A „józanító állomáson” negyven orvos és hetven ápolónő lesz állandóan szolgálatban.

Hivatalosan közlik az olasz királyi eljegyzését. Az olasz udvar hivatalos közleményben bejelentette Mária olasz királyi hercegnének Bourbon Lajos párizsi herceggel való eljegyzését.

Párisba utazott a bucuresti-i francia követ. Bucurestiből jelentik: Adrien Thiery, bucuresti-i francia követ tegnap Párisba utazott. A francia követ mindaddig Párisban marad, amíg Öfelsége a király párisi látogatását be nem fejezi.

Meghalt az első jugoszláv külügyminiszter. Zágrábról jelentik: Péntek délelőtt 74 éves korában meghalt dr. Trumbics Ante, volt miniszter, a horvát politikai élet jelentős alakja. Ő volt az első jugoszláv külügyminiszter.

Ankara török főváros nevét „Atatürk”-re változtatják. Isztambulból jelentik: A török kormány törvényjavaslatot terjesztett a nemzetgyűlés elé, amelynek értelmében a főváros nevét Ankaráról Atatürkre változtatják.

Kiosztották az I. Nobel békedíjat. Osloból jelentik: Az 1938-iki Nobel békedíja: a Nansen menekültügyi bizottságnak ítélték oda. A díj erkölcsi és anyagi része megoszlik a bizottság valamennyi tagjai között.

Lindbergh ezredes német szolgálatba áll. Newyorkból jelentik: Nagy feltűnést keltett a lapoknak az az értesülése, hogy Lindbergh ezredes végleg Németországban kíván letelepedni. Lindbergh felesége már el is utazott Berlinbe, ahol megfelelő lakást keres. A lapok értesülése szerint Lindberghnek az a terve, hogy együttműködésbe lép a német légi haderő műszaki vezetőségével és így együttesen dolgozzák ki a legmodernebb repülés műszaki előfeltételeit.

Belgium kilép a benemavatkozási bizottságból. Brüsszelből jelentik: Belgium kormánya komolyan foglalkozik a gondolattal, hogy kilép a londoni benemavatkozási bizottságból. Ezzel Belgium kifejezését akarja adni a burgosi és barcelonai kormányval szemben, hogy a spanyol-kérdés számára politikai jelentőséggel nem bír és azt tisztán gazdasági szempontnak tekinti.

Új rend a városi közigazgatási szolgálat bizonyítvány-ügy hivatalában. A dr. Cráznic Eugen szolgálati főnök vezetése alatt működő városi közigazgatási szolgálat ezután hívja fel a közönség figyelmét arra, hogy a bizonyítványok kiállítását intéző hivatal, amelynek munkáját Popa Nestor irányítja — a jövőben csak meghatározott időben áll a közönség rendelkezésére. Mivel a hivatalt valóságosan elhalmozták elintézendő kérelmekkel, a munka zavartalansága érdekében csak 12 óráról fél 2 óráig tehet eleget a közönség érdeklődésének. Ennek megfelelően a hivatal ajtajait a meghatározott időn túl lezárják. Az új rend nem vonatkozik az ügyvédekre.

Magyarország, Németország és Olaszország kulturális kapcsolatai Japánnal. Tokióból jelentik: A Dozsei távirati iroda jelentése szerint a november 15-én létrejött japán-magyar kultüregyezmény után november 25-én aláírják a német-japán kulturális egyezményt. Szó van arról is, hogy hasonló egyezményt kötnek Olaszországgal. (R.).

Az aradi állambiztonsági hivatal felszólítja mindazokat a külföldi állampolgárokat, akik körzetébe tartoznak s akik tartózkodási engedélyük meghosszabbítása céljából irataikat az aradi idegenellenőrző bizottsághoz nyújtották be, hogy irataik átvételéért szombaton, november 19-én haladéktalanul jelentkezzenek a központi rendőrség 45. számú szobájában működő idegenellenőrző hivatalban.

Merénylet a resicai zsidótemplom ellen. A resicai zsidótemplom mögött ismeretlen tettesek egy 75 milliméteres ágyúvedéket helyeztek el, amelyet felrobbantottak. A robbanás következtében emberéletben nem esett kár, de a zsinagóga egyik fala beomlott. A környéken az ablakokat sorra betörte a robbanás ereje.

Hófehérke mint nyelvtanár

Egy londoni moziban legközelebb bemutatják a „Hófehérke és a hét törpe” című híres rajzosfilm franciayelvű változatát. Az angol gyerekek francia nyelvtanulását akarják ezzel segíteni.

Elmozdították a „Prager Presse” főszerkesztőjét. Prágából jelentik: A cseh kormány rendeletére felmentették állásáról Oplatka főszerkesztőt, aki a nemzetközi hírszolgálat vezetője volt s aki Bencs megbízásából az előző rezsim idején megszervezte az akkori cseh kormány német félhivatalos organumát, a „Prager Presse”-t.

Jutányos TŰZIFA

AUFRICHT FATELEPEN
Str. Dim. Raion 15-17
Százaz bükk, osor gyertyán-fából nagy raktár. Olcsó ár. Szolid kiszolgálás. Telefon 10-69.

Házasság. Rokonszenves, Aradon jólismert fiatal pár esküszik örök hűséget november 20-ikán este hét órakor az aradi minorita-templomban. Giersch Ilse és Zahoránszky Rudolf lépnek majd vasárnap az oltár elé. Házasságkötésük alkalmával a fiatal párt számosan keresték fel jókívánságaikkal s minden valószínűség szerint a barátok és ismerősök tömege jelenik meg majd vasárnap este a minorita-templomban, hogy rokonszenvéket és jókívánságukat személyesen is tolmácsolhassák.

„SCALA”

Nagyfilmek színháza
Telefon: 20-10.

MINDENNAP

POLA NEGRI

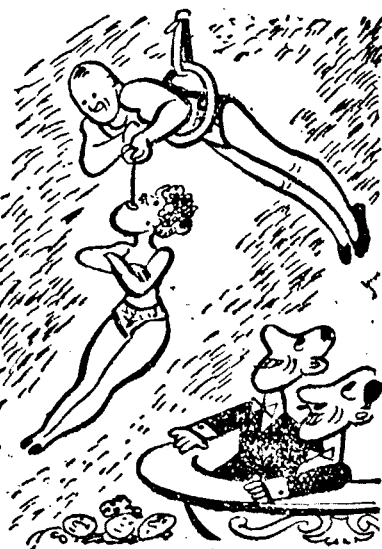
A szent hazugság

Ezt a filmet minden anyának különösen
figyelmébe ajánljuk.

Ma d. u. 3 órakor matiné mérs. helyárrakkal
UJ FOX JOURNAL 5, 7.15 9.15

Rendőrségi hírek. Königstorfer Stefánia. Arenelter 1. szám alatti lakos bejelentette az aradi rendőrségnek, hogy ismeretlen tettes a minorita-palotában levő cukrászdája elől ellopta 10882-es rendszámú kerékpárját. Az ellopott bicikli értéke 2500 lei. — Igaz Mihály ségai lakos házában az éjszaka folyamán betörők garázdálkodtak. A kellemetlen látogatók egy fürdőkádát vittek magukkal. — János Olga, Legionarilor-uca 2. szám alatti lakos házában is tolvajok jártak és azok különböző holmit zsákmányoltak. — A tolvajok kézrekerítésére megindult a rendőri eljárás.

Eszményi feleség

Látod, ez az ideális feleség! A férfi az ujjá körül csavarja és az asszony még a száját sem nyitja ki.

ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.67, London 20.83 és háromnegyed, Newyork 442 és ötnyolcad, Milánó 23.30, Amsterdam 240.70, Berlin 177 és egynegyed, Szófia 540, Brüsszel 74.90, Prága 15.15, Varsó 80, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Meghalt Harkányi János báró, volt magyar kereskedelmi miniszter. Budapestről jelentik: Harkányi János báró, volt magyar kereskedelemügyi miniszter ma 80 éves korában Budapesten meghalt.

Családi öröm Faruk király udvarában. Kairóból jelentik: Faruk király udvarában csütörtökön reggel történt meg az örvendetes családi esemény: Faruk király felesége, a fiatal és szépséges Farida királynő lánygyermeknek adott életet. A királyi pár még tulságosan fiatal és így a további gyermekáldás egészen biztosra vehető, ezért, bár fju trónörökösöt vártak, a lánygyermek születését is nagy örömmel és lelkesedéssel fogadták — abban a reményben, hogy annak idején megérkezik a fii trónörökös is.

Szabadságra utazott a bucuresti-i magyar követ. Bucurestiből telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: Bárdossy László, Magyarország bucuresti-i követe négyheti szabadságra utazott. Bárdossy követ a nyári szabadság ideje alatt is betegeskedett és mostani szabadsága egészségének teljes rendbehozását szolgálja.

Bizottság alakult a külföldön élő olaszok visszahonosítására. Rómából jelentik: Mussolini utasítására bizottság létesült a külföldön élő olaszok visszahonosítására. Egyetlen külföldi olaszt sem kényszerítenek, hogy térjen haza, de ha visszatér, azt örömmel fogadják. Mussolini ettől az intézkedéstől Olaszország lakosságának jelentős emelkedését várja.

Halálozás. Ackerman István 31 éves korában, tragikus körülmények között, hirtelen elhunyt. Temetése ma, szombaton d. u. 4 órakor lesz az alsótemető halottascarnokából.

A MÜNCHENI KONFERENCIA — VIASZBAN. Mint Párisból jelentik, Madame Tussaud híres panorámájában már látható a müncheni konferencia viaszképe. Daladier és Chamberlain egymás mellett ül, szemben Mussolinival és Hitlerrel.

Pataký Sándor képképzőművész a Kulturpalotában nov. 19-29.

Korporációs rendszer szerinti rendezik Lengyelország gazdasági életét. Varsóból jelentik: A lengyel kormányzó párt az új parlamenti ülésszak megnyitására törvényjavaslatot nyújt be az ország közgazdaságának testületi alapon való megszervezéséről, valamint a zsidókérdés rendezéséről.

A KATOLIKUS BAL RENDEZŐSÉGE KÖZLI, hogy a bál kezdete este fél tíz óra. A jegyváltás könnyebb lebonyolítása céljából három pénztár fog rendelkezésre állni, I. pénztár 1-700-ig, II. pénztár 700-1400-ig és a III. pénztár 1400-on felüli számú tiszteletjegyek kezelésére. A torlódás elkerülése végett is kéri, hogy mindenki a megfelelő pénztárhoz fordulni sziveskedjék. A büffere felajánlott adományok szombaton délután 5-7 óráig vétetnek át a Fehér Kereszt I. emeleti büfészobájában.

Toscanini amerikai polgár kíván lenni? Newyorkból jelentik: A „Newyork Times” értesülése szerint Toscanini, a világhírű olasz karmester elhatározta, hogy felveszi az amerikai állampolgárságot.

Ingyen és kedvezményes házhelyek ügye. Péntek délután ülésezett a városi bizottság, amely a katonai érdemrenddel kitüntetett hadviselteknek, hadirokkantoknak és illetékes személyeknek ingyen házhelyre, vagy mérsékelt áron kapható telekre az igényjogát megállapítja. A bizottságnak mintegy százkilencven igénylő beadványát kell elbírálnia és munkáját eddig nem fejezte be. Ezúttal a tagosított AMTE-pályán, az Astra-gyár tájékán és a Stefan cel Mare-téren elterülő szabad városi területeket osztják fel.

Koszorúmegváltás. Sollmann Mártonné Schléssinger Pirooska ravatalára szánt koszorú megváltásaként 200 lejt juttatott el az aradi Nővédelmi Hivatalhoz.

Az aradi Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szervezete vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart, amelyen kimondja céhhé való átalakulását. A közgyűlésen dr. Barna Zoltán ügyvéd román és magyar nyelven ismerteti a céhtörvényt.

Tilos fácánra vadászni a Bánságban. Temesvárról jelentik: A földművelésügyi minisztérium már vagy két évvel ezelőtől rendeletileg szigorította meg a fácánvadászatot a Bánságban. A rendeletet most megismételték. A bánsági fácánvadászatot külön miniszteri engedélyhez kötik. Ezt csak azok a magánosok, vagy vadászársaságok kaphják, amelyeknek fácánosuk van, vagy fácánt tenyésztettek és ezt igazolni is közik. A rendelet betartását szigorúan ellenőrzik. Az elejtett fácánokról havonta kimutatás: kell a vadászati felügyelőséghez bejelenteni. A felügyelőség által kiadott engedélyek érvénytelenek, ilyeneket csak a minisztérium bocsáthat ki a vadászati felügyelőség és a királyi vadászterület vezetőségének véleményezése alapján.

A Benes-elleni vizsgálóbizottság szenzációs hat pontja

Berlin. A Danziger Vorposten című lap hosszú cikkben foglalkozik azzal a prágai jelentéssel, hogy a cseh fővárosban bizottság alakult, mely ki fogja vizsgálni a legutóbbi külpolitikai eseményekben bűnös személyek kiletét. A lap szerint e bizottság hét személyből fog állni: Három képviselőből, két szenátorból és két jogászból. A bizottság a következő ügyekben fog kutatást folytatni:

1. Miért nem ment hivatalos látogatásra Benes külügyminiszter korábban Rómába, noha Chvalkowsky római nagykövet melegen felszólította erre?

2. Benes külügyminiszter, a Népszövetség tanácsának elnökeként miért nem javasolta a Népszövetségnek az Olaszország elleni szankciók megszüntetését, noha Chvalkowsky ezt is a legmelegebben javasolta?

3. Vajon igaz-e az, hogy amikor Delbos két évvel ezelőtt Prágában járt, közölte a cseh

szlovák külügyminiszterrel, hogy Franciaország nem támogatja Csehszlovákiát mindaddig, amíg nem tisztázza Olaszországgal való viszonyát.

4. Igaz-e, hogy Hitler megneemtámadási szerződésre vonatkozó ajánlatát elutasította és ha igen, miért utasította el Benes és miért nem értesítette erről a csehszlovák parlamentet?

5. Igaz-e, hogy 1933-ban Lengyelország egy baráti szerződésre vonatkozó javaslatot tett s ha igen, Benes miért utasította el?

6. Igaz-e az, hogy a prágai szovjet követ értesítette a külügyminiszteriumot, hogy Csehszlovákia nem számíthat Oroszország segítségére, mert az orosz kormány nem fegyverezheti fel az orosz parasztokat és Litvinov nem tartja tanácsosnak háborút kirobbantani a bolsevizmus és a nacionalizmus között.

Három évre szól az új angol—amerikai gazdasági egyezmény

amelybe Kanadát is bekapcsolták és amely közvetve Franciaországra is vonatkozik

Londonból jelentik: Washingtoni jelentés szerint az egyrészt az Egyesült-Államok, másrészt Anglia, illetve Kanada között létrejött új kereskedelmi egyezményt tegnap aláírták a Fehér Házban. Hull külügyi államtitkár kijelentette hogy a szerződés aláírása történelmi esemény, mert hatalmas erővel támogatja a világ fejlődését a nemzetek közötti megegyezés és együttműködés irányában. Az egyezmény három évre szól és hat hónapra előre bejelentve felmondható. Ha a font vagy a dollár értékében olyan változás állna be, amely súlyosan érintené valamelyik ország iparát

vagy kereskedelmét, mindkét fél indítványozhatja a szerződés módosítását. Ha a tárgyalások nem vezetnének eredményre, akkor a tárgyalást indítványozó fél felmondhatja az egész szerződést 30 napos határidővel.

Párisból jelentik: Az angol—amerikai kereskedelmi szerződés aláírásával kapcsolatban az Excelsior azt írja, hogy Franciaországnak örömmel kell üdvözölnie ezt a megegyezést, mert most Franciaország is ugyanazokat a vámkedvezményeket fogja megkapni, amelyeket Amerika Nagybritanniának biztosított és amelyek a viszonyosság elvén alapulnak.

Két és fél millió leies kártérítési keresetet utasított el az aradi törvényszék

az egyik helvi pénzintézet ellen

Érdekes polgári pert tárgyalt az aradi törvényszék. A pernek az ad külön érdekességét, hogy mellékhatása annak a nagyarányú bűnpernek, amelynek főszereplője Hulber Silvius volt, akit annakidején az aradi Victoria pénzintézetnél elkövetett visszaélése miatt az aradi törvényszék börtönre ítelt. A volt bankpénztáros ki is töltötte a büntetést.

A most lefolyt per előzményei szerint Don Ioan kürtösi gazdálkodó még 1927-ben hatmillió leies kölcsönt kapott a Victoria banktól. A gazdálkodó pontosan betartotta a törlesztési előírásokat, évek múlva azonban, 1929-ben közölte vele a pénzintézet, hogy tartozása időközben kamatokkal együtt kilencmillióra emelkedett. Don Ioan mostani keresetében elmondja, hogy tartozásának növekedése szoros ösz-

szefüggésben van Hulber Silviusnak a bankban történt visszaéléseivel, miután az ő váltóit a pénztáros más banknál felhasználta.

A törvényszék négy szakértőt hallgatott ki arra vonatkozólag, hogy Hulber kit károsított meg: a bankot-e, vagy pedig a magánfeleket. A szakértők egyrésze arra az álláspont-ra helyezkedett, hogy a bankot károsította meg, míg a többiek szerint Don Ioant. A törvényszék döntésében elutasította Don Ioant két és félmillió leies keresetével, mert a törvényszék az üzleti könyvekből azt állapította meg, hogy a bankpénztáros a pénzintézetet károsította meg és nem Dont. Az ítélet kihirdetésekor kötelezték a gazdálkodót 60 ezer lei költség megtérítésére.

Orgazdaság gyanuja miatt vetett véget életének az öngyilkos Ackermann István

Megírta az Aradi Közlöny, hogy az aradi Vadászkiút szállóban megmérgezte magát Ackermann István 31 éves fiatal kereskedő. Ackermann, miután a szálló alkalmazottai tettét felfedezték, a központi kórházba szállították, ahol csakhamar megállapítást nyert, hogy

nagy adag luminállal mérgezte meg magát.

Gyomormosást alkalmazták, de orvosai már ekkor tudták, hogy nem menthetik meg az életnek, mert a mérge már felszívódott szervezetében.

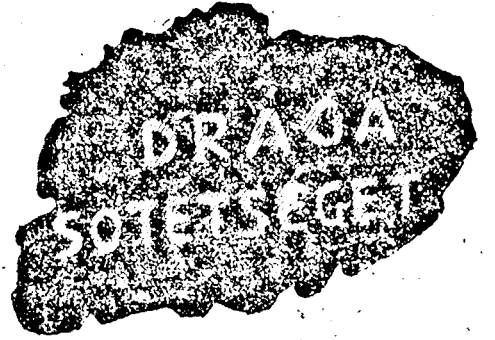
Ackermann István, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, a hajnali órákban elhunyt.

A rendőri bizottság, amely az öngyilkos-

ság felfedezése után kiszállt a helyszínre, két levelet talált a szállodai szoba asztalán. Az egyik levelet Ackermann Murgescu vizsgálóbíróhoz címezte, míg a másik levél feleségének szólt. Kiderült, hogy a szentannai Ackermann Istvánnak, Aradon a Marasesti-uccában, a gyermekkorházzal szemben dohánytözséje van és legutóbb

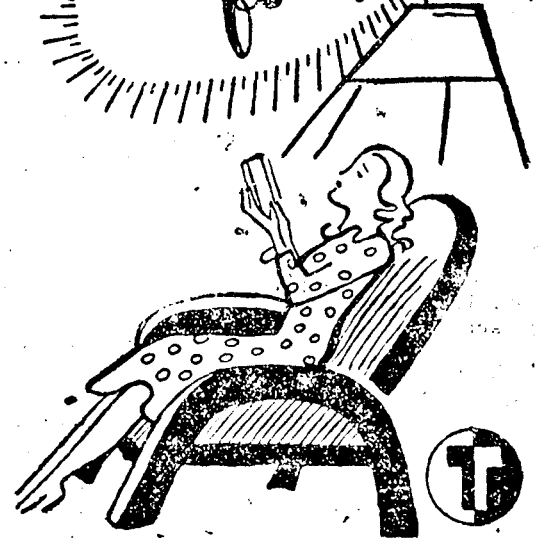
belekeveredett abba az ügybe, amelynek főszereplője Grummer Ferenc a közismert betörő, aki Aradon számtalan trafikbetörést követett el.

Grummer ugyanis úgy vallott, hogy lopott árujának egy részét Ackermannnak adta el. Az ügyben Murgescu vizsgálóbíró folytat kihallgatásokat és a fiatalember, aki emiatt most

VAGY

olcsó fényt?

Drágán világít, aki „olcsó”, silány lámpákat éget. Az új kryptonlámpa rendkívül keveset fogyaszt és napfényt varázsol lakásába.

Jobb és olcsóbb világítás

az új fény.

Tungstam.

KRYPTON

eladta magától életét,

feleségének bucsulevelében azt írta, hogy nem érzi magát bűnösnek, de idegei felmondták a szolgálatot és képtelen élni a gyanunak még csak árnyékával is.

Továbbá azt írta, hogy hajsza folyik ellene, a mely ugyiltszik nem ér véget és tettét lelki kényszer alatt követte el.

Ackermann István, akinek Aradon a Romanilor-ucca 28. szám alatt van lakása, fiatal házias volt és ugy ismerte mindenki mint tisztességes, munkás fiatalembert. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Kemal Ataturk a ravatalon

A tömeg áttörte a rendőrkordont, 11 embert halálragáztak

Istanbul. (Rador.) A csütörtöki nap folyamán 300.000 ember vonult el Kemal Ataturk ravatala előtt és ez a zarándoklat egész éjszaka tartott. Sokan elájultak a fáradtságtól. A Törökországot ért nagy veszteséget átérzi az egész nemzet. Csütörtökön 30.000 diák gyűlt össze a köztársasági emlékmű előtt és megesküdtek, hogy hiven szolgálni fogják Kemal célkitűzéseit. A diákok gyászuk jeléül levették gallérijukat és mindent, ami ruházatukon fehér. Legutóbb a tömeg áttörte a rendőrkordont és benyomult a palota kertjébe, ahol a ravatal áll. Főleg a gyermekeket taposták le. Az eseménynek 11 halottja van.

Csakis miniszteri engedély alapján eszközölhető kiutalás az egészségügyi alpból

Aradváros főorvosi hivatala az egészségügyi és munkaügyi miniszteriumtól rendeletet veit kézhöz, hogy az egészségügyi alpból — amelynek kezelése itt történik, — csakis felsőbb utasításra eszközölhető mindennemű, még a legcsekélyebb összegű kiutalás is. A rendelet következményei elsősorban azokat az egészségügyi szolgáltatnál igen gyakran előforduló eseteket érintik, amikor azonnali anyagi segítségre, vagy intézkedésre van szükség. Az új rend értelmében ugyanis, legyen a szükséges intézkedés bármilyen sürgős, bármilyen fontos, kiutalásnak nincs helye, mert ez csak akkor történhetik meg, ha megszerzik a felsőbb jóváhagyást.

Ugyátszik, hogy a miniszterium bizonyos szabálytalanságok miatt alkalmazta ezt az intézkedést, ez azonban nem látszik elégséges oknak arra, hogy súlyos helyzetet teremtsenek az egész országban, elsősorban pedig ott ahol eddig semmiféle szabálytalanság nem történt. Következményeiben egyenesen kiszámíthatatlan ez a rendszer, mert hiszen vesztésként marás esetén a beutalás csak akkor történhetik meg, ha előzőleg megérkezik az engedély, nem beszélve sok más, egyéb esetről, amikor az azonnali intézkedés elkerülhetetlen.

— **JÖVŐ ÉV MÁRCIUSÁBAN LÁTOGAT LONDONBA LEBRUN KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK.** Londonból jelentik: A Buckingham-palotából ma kladott hivatalos jelentés szerint a francia köztársaság elnöke ellátta az angol király meghívását és a jövő év márciusában felesége március 21-től 24-ig lesznek az angol uralkodópár vendégei.

— **Japán a Kinában élő idegen állampolgárok hitelességéért.** Tokióból jelentik: Pénteken nyújtották át Amerika tokiói nagykövetségének azt a válaszigyzéket, amelyben a japán kormány az Egyesült-Államok legyzékére válaszol. A japán válaszigyzék hangoztatja, hogy nemcsak Amerikának, hanem Japánnak is érdeke, hogy a Kinában élő idegen állampolgároknak lehetőleg semmi bántódásuk ne essék és amennyiben idegen állampolgárokat bántódás ért volna, azt a japánok semmi esetre sem tették szándékkal. Igéri a válaszigyzék, hogy a jövőben a japán katonák jobban fognak vigyázni a Kinában élő amerikai és más idegen állampolgárok testi és vagyoni épségére.

— **Áramszünetelés.** A villanytelep igazgatósága értesíti a nb. fogyasztó közönséget, hogy nagyobb-nérvű javítások miatt f. hó 20-án, vasárnap, kedvező idő esetén az áramszolgáltatás szünetelni fog reggel 8 órától délelőtt 10 óráig a Str. Mocioni, Ghiba Birta, Mărăsești, Sega, Calea Aurei Vlaicu, Gáj és a Mosóczy-telepen. — Reggel 8 órától déli 12 óráig: Pernyávbán, valamint a Str. I. Calvin, V. Stroescu és ezen uccák környékén.

— **A Skoda-gyárnak ma is franciák a fő részvényesei.** Külföldi jelentések alapján híre ment, hogy a pilseni Skoda-művek francia részvényérdekeltisége átengedte ezt az érdekeltségét egy német pénzcsoportnak. Ezt a hírt most nemcsak a Skoda-gyár vezetősége cáfolta meg, hanem a vállalat francia fő részvényesei is. E nyilatkozat szerint az eredeti részvényköteg a francia hadiipar nacionalizálása után is az Union Européenne Industrielle et Financière tulajdona maradt, — ez a Schneider-Creusot-csoport — az 1937-ben kibocsátott új részvényeket pedig a Zivno szerezte meg, mely ma is a tárcájában tartja őket.

— **SZEGESDRÓT MINT KÉPKERET.** A londoni New Burlington Galleries új kiállításának egyik érdekessége Norman Dawson egy különös, expresszionista festménye, melyet a művész szegesdrótkeretbe foglalt.

— **Valamivel javult a font dollárárfolyama,** amennyiben szerdán a londoni zárókurzus 4.69 11/16-od volt. Ez még mindig egy százalékkal alatta van az árfolyamnak, melyen a múlt héten történt hivatalos nyilatkozat szerint stabilan akarják tartani a font-dollár értékarányát. Pénzügyi körökben azt hiszik, hogy a pár nap óta tartó árfolyammozgások rövidesen meg fognak szünni, mert az alálrás előtt álló angol-amerikai kereskedelmi szerződésben bizonyára kötelezettséget vállal Anglia arra, hogy a font árfolyama a jövőben hasonló emelkedésnek ne legyen kitéve. Nagyra fontos volna a hármas valutaegyezménynek eddiginek szilárdabb alapokra helyezése. Hogy ez lehetséges-e, az attól függ, milyen lesz a sikere Franciaországban a Reynaud-féle pénzügyi újjáépítő programnak.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

November 24-én légvédelmi gyakorlat

A városi légvédelmi iroda (M. O. N. T.) pénteken közleményt hozott nyilvánosságra, hogy november huszonegyedikén, a jövő hét csütörtökén feltételezett repülőtámadással egybekötött védelmi gyakorlatot rendez Aradváros területén. A légvédelmi gyakorlat délután öt órakor kezdődik és öt óra tíz perckor ér véget. Tekintettel arra, hogy most már a délutáni órákban beáll a sötétség és a város uccáit, üzleteit, irodáit valamint részben a lakásokat is világítják, a légvédelmi gyakorlatot elsötétítési próbával kötik össze. A riadójelre kioltandó minden világosság, az ucca közönségének a kijelölt menedékhelyekre kell húzódnia s általában mindenben úgy kell viselkednie, mintha tényleges légi támadás lenne folyamatban Arad felett. A városi légvédelmi iroda külön felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a kapualjak bejáratában tilos a tartózkodás és az uccák kiürítésének arra is ki kell terjednie, hogy még a kapualatt álló közönség sem mutatkozzék.

— **Vasmunkások figyelmébe!** Felhívjuk az aradi vas-és fémmunkások figyelmét arra, hogy f. hó 20-án, vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel a szervezet Str. N. Grigorescu 8. sz. alatti helyiségünkben taggyűlést tartunk. A gyűlésen ismertette lesz az új szervezeti törvény és a cégbe való átalakulási döntés. Felkérjük tagjainkat, hogy a napirend fontosságára való tekintettel teljes számban jelenjenek meg. A Vas-és Fémmunkások Szervezete.

Tüzezés a néhány hal miatt

Stanley Wingrove-ék sok ritka és szép trópusi halat tartottak a lakásukon egy akvárium-ban. Wingrove észrevette, hogy egyik kedvenc hala nagyon szomorú s minden jel szerint erősen meghült. Hogy a halat meghüléséből meggyógyítsa, felcsavarta az akvárium melegítésére szolgáló parafinlámpa lángját, aztán lefeküdt. Hajnalban arra ébredt, hogy lángban áll a lakás. A tüzet a tűzoltók eloltották, de az összes halak megfőttek a forró vízben és két kandari is megfűlt a kalitkájában, mely az akvárium közepében volt.

— **A trópusi halak gyakran meghülnek — mondta a szerencsétlenség után Wingrovné — és csak ugv lehet meggyógyítani őket, ha a víz hőmérsékletét körülbelül hetven fokra emelik. Sajnos, a férjem nagyon is felcsavarta a parafin-lámpa lángját.**

— **Az áramvonalas pezsgőt is feltalálták már.** New-yorkból jelentik: Ed Gonyer és Harry Moore hollywoodi vegyészek feltalálták az „áramvonalas pezsgőt”, amelyet a hosszas erjedési eljárás mellőzésével hatvan nap alatt állítanak elő. Nyersanyagul bármely minőségű szőlő, vagy narancs egyaránt használható; a pezsgő minősége vetekedik a legfinomabb francia termékkel; még bizonyos híres termések árnyalatait is megtévesztésig híven elő lehet állítani. Az eljárás egyik legfontosabb eszköze a palackforgató és palackdöntő gép, amely emeltyűforgatással ö ezer palackot forgat és dönt ugyanannyi idő alatt, amennyi a jelenlegi eljárásnál egyetlen palack kezeléséhez szükséges. A palackok különleges szerkezetű kettős dugója meggyorsítja az erjedést és automatikusan eltávolítja az üledéket és a széndioxid-felesleget.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
WEISZ gyógyszerár, Piata Avram Iancu 12. (Tel.: 25—20.)
JANKA gyógyszerár, Bulev. Reg. Ferdinand 25. (Tel.: 11—00.)
Dr. DICK gyógyszerár, Str. Mărăsești 1. (Tel.: 17—68.)

A kereskedő-egyesületek szövetségének közgyűlése Aradon

Vasárnap, november 20-án d. e. 11 órakor kezdődik az aradi Kereskedelmi Testület helyiségében az Asociația Generala a Negustorilor din Ardeal și Banat-nak, a kereskedő egyesületek Szövetségének a rendes évi közgyűlése. Domán Sándor országos elnök vezetése alatt. A közgyűlés szavazó tagjai a jogosított egyesületek meghatalmazott kiküldöttjei, tanácskozó tagjai a Szövetség összes tisztviselői és választmányi tagjai. Aradról a Kereskedelmi Testület és a Kiskereskedők Szindikátusa tagjai a Szövetségnek és ezek képviselői és a belőlük választott szövetségi tisztviselők és választmányi tagok fognak résztvenni.

Színház

„Légy enyém, mint régen“ (Overettbemutató a színházban)

Erdélyi Mihály ma egyetlen olyan magyar operett-szerző, aki tudja, hogy a közönséget mi érdekli. Néhány évvel ezelőtt Erdélyi operettjei csak a vidéknek kellettek, azóta Erdélyi saját maga színházat csinált Budapestén, nem is egyet, hanem sokszor hármát, vagy ötöt és ezekben a színházakban — repülők — kizárólag saját darabjait adják elő. Erdélyi Mihály zeneszerző, szövegíró, dirigens, ezermester számtalanszor jólbevált viccekkel, adomákkal tömi tele. Kedélyes, vidéki hangulatban lejátszó darabjait ügyes kézzel olyan zeneszámokat „ír át”, amely annál is inkább fülbeaszó, mert már többféle változatban áll a nép ajkán... De éppen ezért ragyogó. Pompás szerepeket írt Erdélyi, aki mint a bármixer a legfinomabb likőr-költevényét, úgy készítette el a „Légy enyém, mint régen” című legújabb, többszáz előadást megért darabját.

A vidéki színháznak mindig kasszadarabot jelent Erdélyi egy-egy műve, érthető tehát, ha kettőzött gondal készül rá. Az aradi előadás is gondos, lelkiismeretes munkáról tesz tanúbizonyságot. Régi kedvenceken kívül, új tehetségeket avat, jól betanult párcokat mutat be, föltétlen szerepudást igazol és ezenkívül minden kellékét a jó előadásnak. Gábor Mara pompás rutinjával még a komoly primadonnát igénylő szerepet is fölényes könnyedséggel alakítja. Temesváry Gitta rendkívül megnyerő. Dálnok Dudas fiatal komikája külön meglepetés. Komoly sikert könyvelhet el Miklóssy Tussy, aki mint színlátogató került ide és aki ebben a darabban szubrett szerepben „ugrik ki”. Nagyon temperamentumos, szép, fejlődőképes és értékes színészi képességeket árul el, úgyhogy még sok sikerre van kilátása. Lázár Hilda meghatóan kedves volt rövid szerepében, míg a férfiak közül elsősorban Felhő Ervinről kell írni, aki ugys min: rendező és ugys mint a darab főszereplője remekelt. „Jóska” végig nevetett a közönséget és a darab sikere rajta áll, vagy bukik — ebben az esetben áll. Kovács György komoly, szerves tiszte és Szendrey Misi nevetető Tom Mix figurája egészítik ki még az előadást. A partoló zeneszámokat Szabó László vezényli.

* „Légy enyém, mint régen” a színházszület szombati és vasárnapi műsorán. Vastaps, újrázás és a felvonásvegeken véget nem érő ünnepléssel köszöntö meg a tegnapi premierközönség Erdélyi Mihály szerzőnek és a „Légy enyém, mint régen” szereplőinek azt a nagyszerű műélvezetet, azt a hamisítatlan jókedélyt, amely leáradt a színpadról és ugyszólván már a slágeroperett első jelenésében hatalmába kerítette a közönséget. Ilyen forró és lelkes premier már nagyon régen nem láttak az aradi színház ódon falai. Nehezen lehetne megállapítani, hogy az általános siker és a közönség részéről való elismerés: szerzőnek, rendezőnek, színésznek szólt-e. Annára egyéforrt a siker e három részese, hogy megkülönböztetést tenni lehetetlen. A színház igazgatósága most előadásorozatban hozza ki Erdélyi Mihály slágeroperettjét. Ma este, vasárnap délután 6 és este 9 órakor „Légy enyém, mint régen” a közönségnek végigélvezni ezt a briliáns darabot és minden tekintetben kitógásalan előadást. Gábor Mara és a színházszület mas női szereplői pazar toalettkkel kedveskednek a közönségnek és a férfiak olyan összjátékkal, ami színtén nem mindennapi. Vasárnap délután 3 órakor „Nem leszek hálátlan” első előadására előadásra.

* Nagy meglepetéseket hoz a színház jövő heti műsora.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombaton este 9 órakor: „Légy enyém, mint régen”. Erdélyi Mihály hatalmas sikert aratott operett-szere. Másodszer. Pazar kiállítás, grandiózus toalettek.

Vasárnap délután 3 órakor: „Nem leszek hálátlan”. Olcsóhelyáru előadásban először. Mindvégig kacagtató, ötletes zenés vígjáték. — Este 6 és 9 órakor: „Légy enyém, mint régen”. Erdélyi legújabb operett-szere. A legkitünőbb szórakozási lehetőség.

SPORT KOZLONY

Felkészülten várják a csapatok a vasárnapi rangadót

A Mica vendégjátéka a kerületi bajnokság főeseménye — Részletes bíródelegálás

A két aradi A) ligás együttes egész héten át tartó szorgalmas edzéssel készült a vasárnapi derbire, amely híhetőleg szép és érdekes mérkőzést fog hozni. A gyeket elővételben az AMTE irodában árusítják.

A kerületi bajnokság főeseménye a Mica vendégjátéka, amely a Transilvániával csap össze, de igen érdekesnek ígérkezik a délelőtti programon szereplő Tricolor—ATE mérkőzés is. A Mica, az Olimpia, az AAC és a Crisana eséllyel indulnak a vasárnapi küzdelemben, az ATE—Tricolor és a Titanus—Astra mérkőzések nyílt ponttharcot ígérnek.

Teljes ifjusági forduló egészíti ki a programot, amelynek részletes bíródelegálását alább adjuk:

Nemzeti bajnokság:

Gloria—AMTE, Gloria pálya, 14.30 órákor, határbírók: Pfeiffer és Sasu.

Kerületi I. oszt.:

Mica—Transilvania, Tricolor pálya, 10.45 órákor, bíró: Macean, határbírók: Ipsilanti és Vagalau.

ATE—Tricolor, Gloria pálya 10.45 órákor, bíró: Oprea, határbírók: Burdan és Chiral.

Hakoah—Olimpia, Olimpia pálya, 11.00 órákor, bíró: Darázs, határbírók: Kalmár és Mara.

Titanus—Astra, Titanus pálya, 15.00 órákor, bíró: Ciorogariu, határbírók: Gábor és Fock.

Gaiana—AAC, AAC pálya, 15.00 órákor, bíró: Polareczky, határbírók: Schneider és Kradigaty.

Egyetértés—Crisana, Egyetértés pálya, 15.00 órákor, bíró: Ugrin, határbírók: Karlich és Ardelean Ioan.

Ifjusági bajnokság:

ATE—Tricolor, Gloria pálya, 8.45 órákor, bíró: Burdan.

AMTE—Transilvania, Tricolor pálya, 9.00 órákor, bíró: Vatianu dr.

Hakoah—Olimpia, Olimpia pálya, 9.15 órákor, bíró: Pálffy.

Gloria—Astra, Gloria pálya, 13.00 órákor, bíró: Barbu.

Gaiana—AAC, AAC pálya, 13.20 órákor, bíró: Kradigaty.

Egyetértés—Fortuna, Egyetértés pálya, 13.15 órákor, bíró: Munteanu.

Banatul—Unirea, Banatul pálya, 14.30 órákor, bíró: Luțai.

Sí-tanfolyam Aradon

A téli sport híveinek körében bizonyára nagy örömet vált ki, hogy Blénessy Béla tornatanár új tornatermében december 1-től kezdődőleg száraz sí-tanfolyamot és sí-torna oktatását kezdi meg. Érdeklődők minden délután 3—6 óra között iratkozhatnak be a Str. Mocioni 14. sz. alatt levő tornateremben.

A kerületi bajnokság állása a vasárnapi forduló előtt

1. Mica	9	9	—	—	52	5	18
2. AAC	9	6	—	—	3	22	12
3. Titanus	10	5	2	3	22	21	12
4. ATE	10	5	2	3	21	23	12
5. Olimpia	8	5	1	2	25	12	11
6. Crisana	10	4	3	3	22	24	11
7. Tricolor	10	5	—	—	5	15	23
8. Astra	10	3	3	4	19	13	9
9. Unirea	11	3	3	5	20	24	9
10. Gaiana	10	2	5	3	14	24	9
11. Transilvania	10	3	2	5	17	23	8
12. Hakoah	11	1	2	8	11	37	4
13. Egyetértés	10	1	1	8	8	26	3

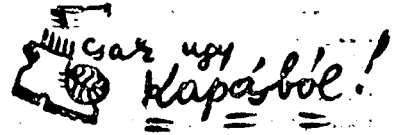
O December 4.: Románia mezeli futólabdajátéka. Bucurestiben az év utolsó versenyeként rendezik meg Románia mezeli futólabdajátékát.

Kötelező lesz az uszás minden középiskolásnak!

Bucurestiből jelentik: A „Strajer” főparancsnoksága részletesen elkészítette azt a tervezetet, amely szerint minden középiskolás tanulóknak kötelezővé teszik az usznudást.

Ebből a célból az ország több iskolája mellett fedett uszócsarnokot építenek. Egyelőre minden nagyobb városban legalább egy ilyen uszócsarnokot, ahol azután valamennyi iskola ifjúsága megtanulhatja és gyakorolhatja az uszást. Kolozsvárt a Bariju-gimnáziumban már meg is kezdték az építkezést.

Az uszósövetségnek nagy örömet keltett ez a terv, mert remélik, hogy ezzel tömegsporttá válik az uszás.

Anglia 7:0 (4:0) arányban győzte le Manchesterben Írország válogatott csapatát és a gólok közül Hall ötöt, Lawton és Matthews pedig egyet-egyet szerzett. A mérkőzést 40 ezer néző előtt játszották.

A magyar válogatott csapat, amely Skócia ellen készül, edzőmérkőzést játszott a tartalékok és a Hungária kombináltjai ellen. Az 50 perces mérkőzést a tartalékok 9:3 arányban nyerték Kardos (3), Dudás (3), Titkos (2) és Vidor góljaival, míg a nagy-csapat góljait Cseh, Kiszely és Sárosi dr. lőtték.

November 28-án ül össze a Comitetul Federal, amely összeállítja a csehszlovákok elleni válogatott csapatot. A csapat alighanem a következő keretből fog kikerülni: Kapusok: David, Sadovski, hátvédek: Bürger, Siera, Albu, Felecan I., fedezetek: Bărbulescu, Gain, Demetrovici, Feraru, Vintila, Răsinaru Szaniszló, Juhász, csatárok: Bindea, Oana, Barátky, Bodola, Orza, Ploesteanu, Dobay, Bogdan.

Czinczer István, az ATE, később az AMTE, majd hosszú ideig a NAC válogatott kapusa Sepsiszentgyörgyben az Oltul edzője. Czinczer csapata az elmúlt vasárnap negyedik kupamérkőzését nyerte (2:1 arányban az Astra Moreni ellen) és ezzel bejutott az ország legjobb 16 csapata közé. Az Oltul sikere Czinczer edzői tevékenységét dicséri.

O Budge — a panoptikumban. Budge, a világ legjobb teniszéjének viaszéjét kiállították a londoni Tussand panoptikumban, ahol a világ valamennyi hírességét megörökítették ily módon.

O Zsizsik az UDR-ben. A CAMT kitűnő allround csatárjátékosaival, Zsizsik Mihállyal kapcsolatban az UDR és a CAMT között megállapodás jött létre, amelynek értelmében Zsizsik az UDR-hez szerződött. A román egyesület a kitűnő játékosért 180.000 leit fizet a CAMT-nak és Zsizsik a Rapid ellen már szerepelni fog új egyesületében.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A munkaügyi minisztérium rendelete szerint

Megkezdődik az iparengedélyek kiadása

Mesterkönyvek alapján adja ki a munkakamara az iparengedélyeket — Az özvegyek és kiskorúak iparfolytatásának feltételei

Albu Simion munkakamarai elnök nyilatkozata

Nagyfontosságú miniszteri rendelet érkezett 7878—1938. szám alatt a munkaügyi minisztériumtól az aradi munkakamarához. A rendelet közli, hogy az állami nyomdában elkészültek az iparengedélyek nyomtatványai, azokat szétküldik a betegsegélyező pénztárakhoz, amelyek viszont eljuttatják a munkakamarához és ezek megkezdik az iparengedélyek kiadását. Az új ipartörvény megjelenése előtt az iparengedélyeket tudvalévőleg a városi iparhatóságok adták ki.

A rendelet értelmében az iparengedélyeket a következő feltételek alapján adják ki:

1. Iparengedélyeket azok az iparosok kapnak, akik műhelyeikben olyan képesítéshez kötött mesterséget üznek, amelyet az ipartörvényhez csatolt I. táblázat magában foglal.

2. Az iparengedélyeket a mesterkönyveknek az alapján adják ki.

A kérvényhez mellékelni kell a műhely egészségügyi működési engedélyét, valamint kétszáz lei illetéket. Az említett kérvényt a munkakamara hoz nyújtják be és ahhoz két darab 6x9-es fényképet kell csatolni. Az egyik fénykép a kérvényre kerül, míg a másikat az iparengedélyre ragasztják. A mérnökök és építészek számára az iparengedélyt akkor is ki kell adni, ha nem rendelkeznek mesterkönyvvel. Erre módot ad az ipartörvény 157. szakasza.

3. Iparengedélyt kötelesek váltani mindazok az iparosok, akik saját műhellyel rendelkeznek, nem foglalkoztatnak tíz munkásnál többet és nem dolgoznak husz lóerőnél nagyobb energiájú géppel.

Azoknak, akik több, mint tíz munkással dolgoznak, vagy pedig gépen energiájuk a husz lóerőt meghaladja, nem kell iparengedélyt váltani.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden esütörtökön

HAMBURGBÓL NEW YORKBA

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és „Deutschland” gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy nyílt tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos ízléssel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert ígéreteinket a valóság még messze felülmúlja...

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie

hajóin

Információkkal szívesen szolgál a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R. képviselője

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

Az iparendedélyek kiadása tehát nem a régi iparendedély becsesítésével, hanem a mesterkönyvek alapján történik.

A mérnököknek és építészeknek, abban az esetben, ha tíz munkásnál és husz-lőerejű motoros energiánál kevesebb dolgoznak, szintén kötelezően ki kell váltaniuk az iparendedélyt.

Az idegen állampolgárok szintén kaphatnak iparendedélyt, de erre bélévezőt ütnek rá, mely feltünteti, hogy az engedély idegen állampolgár tulajdonát képezi.

A férj elhalálása esetén az özvegynek jogában áll a férj iparának folytatása, abban az esetben, ha ez irányú szándékát írásban harminc napon belül bejelenti a munkakamaránál.

Az özvegy a bejelentés után saját nevére szóló iparendedélyt kap, amelyen azonban feltüntetik, hogy az ipart özvegyjog alapján folytatja. Ez a jog utóvaló házasság, vagy elhalálozás esetén megszűnik. Az özvegy kérvényéhez mellékelni kell a férj halálzási bizonyítványát, 200 lejt, valamint annak írásos igazolását, hogy az özvegy mesterkönyvvél rendelkező üzletvezetőt alkalmazott.

Ugyanezeket a jogokat élvezik az elhunyt iparos kiskorú gyermekei is, akik nagykorúságukig folytathatják a fenti módon, elhunyt apjuk iparát. A kiskorúak iparendedélyére rávezetik születési időpontjukat. Abban az esetben, ha több

kiskorú gyermeke van az elhunyt iparosnak, az ipart egyénileg mindegyik folytathatja.

A kiskorúak is kötelesek mesterkönyvvél rendelkező üzletvezetőt szerződtetni és a szerződést be kell jegyeztessék a munkakamaránál.

Az iparendedély nem ruházható át másra, abban az esetben, ha az iparendedély tulajdonosa már nem tesz eleget a törvényben megkövetelt feltételeknek, vagy pedig iparát nem akarja folytatni. Köteles az iparendedélyt a munkakamaránál letenni.

Az Aradi Közlöny munkatársa a rendelettel kapcsolatban beszélgetést folytatott Albu Simion munkakamara elnökkel, aki a következőket mondotta:

— A minisztérium rendelkezésének megfelelően az aradi munkakamara megtette a szükséges intézkedéseket az iparendedélyek kiadására. Mivel az iparendedélyek kiváltása törvényes kötelezettség és mivel az iparendedélyeket csak a mesterkönyvek alapján adja ki a kamara, minden kiskorúak sajtó érdekében cselekszik, ha haladéktalanul jelentkezik a kamaránál a mesterkönyvek kiváltása végett, mert iparendedélyét is csak a mesterkönyvvel ellenében kaphatja meg. A kamara tisztviselői kora gondoskodik arról, hogy az iparendedélyek kiadásánál zavartalanul és zökkenésmentesen történjenek.

Megkezdődik a kereskedők és iparosok osztályozása az adózás szempontjából

A jövőben az adókiivetés kifizetési hányadosok alapján törénik — Kiknek az osztályozása jár le 1939. április elsején

A központi adóügyi bizottság a közeljövőben megkezdli munkálatait az ugynevezett kifizetési hányadosok (coeficient de rentabilitate) megállapítására. Az egyenesadótvörvény 39. szakasza értelmében mindenfajta vállalatra évente egy netto kifizetési hányadosot kell megállapítani. Ezeket a hányadosokat a forgalmi adó alapján állapítják meg és a hányadosokat abban az esetben alkalmazzák az adókiivetésnél, ha az üzleti könyveket nem veszik alapul, mert azokat szabálytalanul és a valóságnak meg nem felelően vezetik. A folyó költségvetési évre a gyakorlati tanácsot szerint túl magas hányadosokat állapítottak meg, amelyek egyes esetekben meghaladták a bruttó nyereségi coeficientet is. Mint ismeretes, az idén ezeknek a hányadosoknak alkalmazására nem kerül sor, mert a kormány határozata értelmében az adókiivetés oly módon történt, hogy a múlt évi adókat együttdel emelve átvezették a folyó évre.

A jövő esztendőben azonban a kifizetési hányadosok alkalmazása szélesebb körben történik majd, mert az egyenesadótvörvény 30-ik szakasza ötödik bekezdésének módosítása értelmében a kereskedőket és iparosokat nem a jövedelem alapján adóztatják meg, hanem a forgalom, illetve a forgalmiadó-alap

után. Ez a rendelkezés arra az esetre is vonatkozik, ha az érdekeltek üzleti könyveit szabályszerűeknek és a valóságnak megfelelőeknek fogadják el.

Ezt a rendszert azért tartják szükségesnek, mert megállapítást nyert, hogy egyes vállalatoknál a forgalmi adó sokkal nagyobb összeg alapján került lefizetésre, mint amilyen forgalmiadó-alap az egyenesadókiivetés alkalmazásával a kiivetési jegyzőkönyvben szerepelt.

A jövő év április elsején jár le azok osztályozásának érvénye, akiket 1936. április elsején, valamint akiket 1935. április elsején osztályoztak és akiknek idej adóját a már fentemlített átírás alapján vetették ki 1938. április elsején. Ugyancsak 1939. április elsején hatálybalépnek azok osztályozása is, akiket eddig nem osztályoztak, de akiknél megállapítást nyert, hogy adó alá eső jövedelmük 300 ezer lejen alul van.

A kifizetési hányadosokat értesülésünk szerint vidékek és városok szerint állapítják meg és a szükséges adatok összevüjtése már a legközelebbi jövőben megkezdődik. A kormány arra törekszik, hogy a hányadosok alkalmazása ne jelentsen újabb terhet, hanem megfelelően a vállalatok tényleges jövedelmének.

A kereskedők és a nagyipari vállalatok céhekbe való tömörítéséről készített törvényjavaslatot a kereskedelmi és iparkamarák szövetsége

A kereskedelmi és iparkamarák szövetsége törvénytervezetet készített el a kereskedelmi és ipari munkaadók céheinek megszervezéséről. Ezt a tervezetet eljuttatták a nemzetgazdasági minisztériumhoz. A javaslat teljesen a már életbe lépett céhtörvény alapelvein épült fel, sőt annak egyes szakaszait szószerint idézi. A különbséget főképpen az képezi, hogy a céhből szervezést a javaslat a kereskedőkre is kiterjeszti. Mint ismeretes az eddigi céhtörvény az iparosokra, munkásokra és magántisztviselőkre vonatkozott. A javaslat értelmében a kereskedelmi céhek szakmai érdekeket képviselnek, tevékenységüket csak nemzeti alapon folytathatják, nem lehetnek tagjai nemzetközi szervezeteknek s nemzetközi kongresszusokon csak a nemzetgazdasági minisztérium engedélyével vehetnek részt. A kereskedelmi céhek jogi személyiségének elismerését királyi dekrétummal, a nemzetgazdasági minisztériumnak a javaslatára és a kereskedelmi és iparkamarák

szövetsége véleményezése után adják meg. A szakmai cél egységes. Vegyes céhek nem létesíthetők. A céheket királyi helytartóságokként rendezik el. Az alapítandó céhek legalább annyi tagja kell legyen, ahány a helytartóság területén lévő szakmai helyi alkalmazottaknak legalább egy tizedét foglalkoztatják. A céhek vezetői csak román állampolgárok lehetnek, akik politikai és polgári jogaik birtokában vannak s akiknek tisztessége, nemzeti érzelmei, valamint képesítése biztosítékot képez a cég megfelelő vezetésére. A jövőben csak ezek a céhek jelenthetnének be kereskedelmi megbízottakat a kereskedelmi és iparkamarához, a kamarák szövetségéhez, a betegsegélyzőhöz, stb. A jövőben szintén csak ezek a céhek kaphatnának kollektív szerződéseket a munkaadók nevében.

Amint a fentiekből is kitűnik, a tervezet a már érvényben lévő céhtörvényt ülteti át a kereskedőkre és a jelek szerint a nagyipari vállalatokra is vonatkoztatva. Arra vonatkozóan, hogy az érdekeltek a javaslattal szemben milyen álláspontra helyezkednek, egyelőre még nem érkezett értesítés.

A hetipiác árai

A pénteki hetipiácra nagy felhozatal volt. Különösen a baromfiipiácra. Itt az árak estek, viszont a zöldségipiácra áremelkedések történtek, ugyancsak a gyümölcsipiácra is. Részletes árlépté-
sünk a következő:

Zöldségipiác: zöldpaprika 1 darab 1 leu, csipős paprika 4-6 darab 1 leu, jencse 8-10 lej, kel káposzta 1-2, hagyma 5-6, torma 2-3, piros naradicsom 8-10, spenót 1, fokhagyma 12, fejes káposzta 3-4, zöldség 2-4.

Gyümölcsipiác: Alma 5-16, körte 6-26, hámozott dió 70-75, dió 16-18, szőlő 15-25, birsalma 12, naspolya 20, aszalt szilva 25.

Baromfiipiác: Tyúk 80-110, kövér liba 220-400, sovány liba 110-140, csirke 35-70, kövér kacsa 130-200, sovány kacsa 50-60 lej páronként. Tojás 250.

Tejtermékek: Tej 6-7, teifel 35-45, vaj 50-90 lej.

— Az aradi munkakamara felhívása. Az aradi munkakamara felhívja azokat a munkásokat, iparosokat, akik a képesítési iratok becsesítésével, vagy kérvényezéssel alkalmával katonai könyvecskéket nyújtottak be, hogy azokat megfelelő igazolás ellenében vegyék át a munkakamarától a hadkiegészítő parancsnokságnál történő szokásos évi láttamozás végett.

— Százezer tonna buza kiadására vonatkozó az új román-svájci fizetési egyezmény. A „Monitorul Oficial” november 16-iki száma közli az új román-svájci gazdasági egyezményt, amelynek értelmében a svájci kormány kötelezi magát 40 ezer tonna romániai buza vásárlására. Mielőtt az eladók és a vevők között meg egyezés jön létre a buza árára, minőségére és a szállítási feltételekre vonatkozóan, a svájci kormány megteszi a szükséges lépéseket, hogy a fenti 40 ezer tonna búzán kívül még 60 ezer tonnát vásároljanak az év végéig. Az egyezmény a kompenzációs eljárás módjaitól is intézkedik.

— Közbenjárás az okmánybélyegnek a kereskedelmi szállításoknál történő alkalmazása ügyében. A bucuresti kereskedelmi és iparkamara közbenjárta a pénzügyminisztériumban az okmánybélyegnek a szállításoknál történő alkalmazásával kapcsolatban. A kamara azt kéri, hogy csak a szállítási szerződést bélyegezzék le, míg a mellékleteket (mint a feladó irat, az értesítés, az átvételi elismervény) mentesítsék az okmánybélyeg alól, mert ezek az iratok ugyanannak a felvételnek: a szállításnak különböző fázisait jelölik meg.

— UJABB ELSŐRENDŰ KÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK. Minisztériumánál jegyzőkönyv révén általános és elsőrendű közszükségleti cikkeknek nyilvánították a lőzésre és konzerválásra alkalmas zöldség-neműket és lőzélékeket, a gabonaneműket, a takarmányárut, a szalmát, a kukoricacsutkát, a bort, a zslradékokat, a hájat, szalonnát, tehéniaggyut, tehén-, ökr-, csikó-, borjú-, bivaly-, sertés-, juh-, bárány-, nyersbort, a sózott halikrát, az étl, valamint a vágott baromfiakat. Ennek a rendelkezésnek az a jogi következménye, hogy a jövőben mindezek a cikkek maximális árak alá vonhatók.

— A sertés és a juh kivitteli prémiuma. Kiszármazékban négyhavi időtartamra a Görögországba szállítandó élő sertés kilogrammja után 4 lej kivitteli prémiumot állapítottak meg. A Csehszlovákiába szállítandó élő juhok után kilogrammonként 1 leu prémiumot fizet a kormány. Mindkét prémiumot november elseji hatálybalépésük óta életbe.

— Tilos a zink-ásvány kivitele. A minisztérium határozata értelmében újabb rendelkezésig tilos a zink-ásvány kivitele. Ennek az ásványoknak exportját csak a kormány gazdasági bizottsága engedélyezheti. A már folyamatban lévő szerződéseknek még eleget lehet tenni, ezek esetében is azonban a kivitelhez a kormány gazdasági tanácsának engedélye szükséges.

— Londonban tárgyalások indulnak meg a német hitelrögzítő egyezmény meghosszabbításáról. Londonból jelentik: A Nemzetközi Hitelrögzítő Bizottság a közeli napokban tartandó ülésén meg fogják beszélni, milyen álláspontra helyezkednek az angol pénzügyi körök a Németországgal kötött és 1939. február 23-án lejárt hitelrögzítő megállapodás prolongálásának kérdésében. Idáig az egyezmény meghosszabbítása szinte önműködően történt és legfeljebb kisebb módosítások történtek az eredeti megállapodásokon. Idővel azonban a módosítások olyan bonjolulttá tették az eredeti egyezményt, hogy még a saakértők is nagyon nehezen tudnak benne eligazodni. A Financial News értesülése szerint, bankkörökben szükségesnek tartják a hitelrögzítő egyezmény revízióját. Kevesebb és pontosan körvonalazott szerződési pontot akarnak az új megállapodásba belevenni és főleg megfelelő intézkedést a tökélyvisszafizetések biztosítására.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Rádióműsor

— Romániai időszmidtás. —

SZOMBAT, NOVEMBER 19.

Bucuresti: 6.45: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. A műsorban a következő szerzők művei: Lucchesi, Delibes, Heykens, Weil, Dostal. 12: Vegyes zene gramofonlemezek. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Verdi-művek. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Különféle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 17: Ora străjerilor. I. Tiberiu Crudu beszéde. II. Hangjáték. 18.15: „Munca și voe bună”. I. Argeșeanu felolvasása. II. Gramofonlemezek. III. Közlemények. 19.15: Időjelzés. Időjárásjelentés. 19.17: előadás Dániáról. Utána a rádió zenekara dán zeneszerzők műveit adja elő. Vezényel: Ion Ghiga. 20.15: Dr. St. Soimescu egyetemi tanár előadása. 20.30: A rádió zenekarának hangversenye. 20.50: Tito Schipa lemezei. 21: A rádió üzenetei. 21.15: A Ghindă-jazz játszik. Cristian Vasile énekszámával. 22: Sport. Hírek. 22.35: Táncczene gramofonlemezek. 23: Hírek. 23.15: Szórakoztató zene közvetítése a tisztikaszinóból. 23.45: Hírek a külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Utána: Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Zsoldos László elbeszéléseiből. „Az iskola”. 11.45: A Nemzeti Múzeum állattárának új rovargyűjteményét ismerteti Éhik Gyula. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.10: Ifj. Toronyi Gyula, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. Közben 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Arfolyamhírek. 17.15: Harsányi Gizi mesél. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A Budapesti Katolikus Szlovák Munkáskör Énekkara. 18.30: Időszerű előadás. 19: Rácz Zsiga cigányzenekara. 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25: A rádió szalonzenekara. 21.10: A csehek Magyarországon. Hangjáték három részben. Utána kb. 22.40: Hírek. időjárásjelentés. 23.05: Közvetítés a Baross-kávéházból. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Az Operaházi Zenekar. Közben 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.30: Mezőgazdasági félóra. 20.40: Prielle Kornélia színpadra lép. Csányi Piroska előadása. 21.15: A rádió szalonzenekara. 22: Hírek. 22.30: Közvetítés a Baross-kávéházból.

LEGUJABB

Magyar ügyekről tárgyalt Dragomir Silviu főkormánybiztos Willer Józseffel

Bucurestiből jelent az Aradi Közlöny tudósítója: WILLER József dr. volt képviselő ma kihallgatáson jelent meg SILVIU DRAGOMIR dr. kisebbségi főkormánybiztosnál. A kihallgatás alkalmával megtárgyalták azoknak a nyugdíjasoknak ügyét, akik miután nem tudták felmutatni állampolgársági bizonyítványukat, nem kapnak nyugdíjat, továbbá megtárgyalták az alkalmazottak elhelyezéséről szóló új törvénytervezetet és sok egyéb, a kisebbségeket érdeklő kérdést.

A baloldali pártok ellenzékbe vonultak:

Váratlan belpolitikai feszültség veszélyezteti a francia kormány helyzetét

Parlament nélküli kormányzás gondolatával foglalkozik Daladier, mert azt reméli, hogy az idő őt igazolja

Párisból jelentik: A váratlan hirtelenséggel feszültté vált belpolitikai helyzet nem tisztult. A kommunisták, a köztársasági szocialisták és a szocialisták nyíltan ellenzékbe léptek. Ma a radikálisok bizalmat szavaztak a kormánynak, ahhoz azonban, hogy meglegyen a többség, szükség van a centrum és a jobb oldali összes szavazataira.

Páris. Politikai körökben úgy tudják, hogy Daladier december 6-án a parlamenttel egyheti felhatalmazást kér és ez idő alatt a kamara képviselőinek mandátumát esztendőre emeli fel.

Egy másik rendelkezéssel pedig bevezetné az aránylagos választójogot és így időt nyerne Reynaud három esztendő programjának végrehajtására.

E három esztendő alatt felhatalmazás alapján kormányozna és a parlamentet csak időnként hívná össze.

Ha a kamara megtagadná a felhatalmazást, akkor Daladier felosztatja a parlamentet és új választásokat ír ki. Ez esetben ráérne hat hónap mulva összehívni az új parlamentet és ez alatt reméli, hogy megmutatkoznának a pénzügyi és gazdasági politikájának eredményei.

Hir szerint Daladier miniszterelnök felhívást intéz minden igaz köztársasági párti emberhez, hogy támogassák a kormány kibővítésében.

Párisból jelentik: A radikális szocialista párt parlamenti csoportja ma ülést tartott, amelyen Daladier miniszterelnök ismertette a kormány gazdasági és pénzügyi újraszervezési programját. A csoport határozatot fogadott el, amelyben felhívást intéz a francia néphez, hogy működjenek együtt az újépítés munkájában. Ezután

a csoport teljes bizalmáról biztosította Daladiert. (R.)

A magyar kormány betiltotta a Színházi Életet és másik 44 időközi lapot

Budapest. A miniszterelnök a sajtótörvény alapján a mai napig összesen 458 időszaki lap megjelenését engedélyezte. Az eddig elutasított 45 kérvényen kívül most újabb 45 lap megjelenését

határozták el. A újabb elutasított kérvények között van a „Színházi Élet”, az „Uj Magazin”, a „Színházi Futár” stb. A megszüntetett időszaki lapok majdnem kivétel nélkül színházi és film-újságok.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

ALKALMAZÁST KERES

Etnikai román származású tisztviselő, nagy irodai gyakorlattal alkalmazást keres. Címeket a kiadóba kér.

OKTATÁS

Correpetitort keresek liceumista leányomhoz. lehet diákleány is. Cim a kiadóban. 7078

LAKÁS

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy különbejárattal üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Garconlakás egyszoba, fürdőszobás, parkirozott udvarban Piata A. Iancu 10. alatt kiadó. 7074

VÉTEL-ELADÁS

Szép, antik biedermeier secreter eladó. Cim: Bul. Carol 83., ajtó 3. 7076

Rádiók, kerékpárok 125 lei neti részletfizetéssel kaphatók gyári lerakatnál. Str. Marie Chendi 9., udvari raktárban. 6765

Zongora. Hamburger, keresztműves (hárfapédálos), egész rövid, modern, olcsón, sürgősen eladó. Megbizott: „Tempo”.

Briliánsköveket

ékszert: keleti és belföldi szőnyegeket magas árbán veszek sürgősen megbizálom részére.

Modern sötét dióhálók, topolyahálók, ebédlők, eszillárok, uriszobaberendezés, recamier, antik ülőgarnitúrák olcsón és nagy választékban.

Zálogköcsönöket

közvetítünk a timisoarai zálogházba előleget nyújtunk, hosszabbítást olcsón vállalunk.

TEMPO bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.

Legszébb karácsonyi ajándék egy szép keleti, vagy belföldi perzsaszőnyeget. Sieszen megvenni részletre, karácsonyig kifizetheti. Szőnyegkiállításukat minden este tekintse meg. Tempo bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.

ELADÓK

tüll és filé függönyök (stórok), asztalterítők, selyem ágypárna, diványpárnák, vitrincsikok, nippalávalók és más kézimunkák. Modern háziszőttés szőnyegek. - Montirozás.

FEKETE

Strada Cosbuc 34 sz.

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cim a kiadóban.

INGATLAN

Nagy telket raktár céljaira vennék az ujaradi hidhoz vezető útvonalon. Címeket a kiadóba kérek. 7072

Építkezésre alkalmas telket vennék a Calea Romanilor-on. Címeket a kiadóba kérek. 7073

KÜLÖNFÉLÉK

Keresek kölcsönt 100.000 lei betáblázásra, házra, első helyen. Cim a kiadóban. 7040

Haláleset

elutazás, költözésközből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorkat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógepet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlásokot, — Vásárolók lakásba és padlásokon heverő bármilyen nemű felesleges holmit, limonot stb. Videxre is megyek. Címeket lakasomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra hazhozó jóvok. Ujdu-uca 6.

Stelner Sándor.

Telefon 26-10. Ig. 10.1 28.12.